

ღՅԱՆՈՒՐ ՎՈՅԵՍ ՑԵՄԱՅՑԼՈՅ

ՔՈՅԱԿՈՒՐԻ ԿԱՅԱԳՈՒԱ ԿԱՅԱԿՈՒՅՈՒՆԻ ՀԱՅՈՒՅՈՒՅԹԻՑ

Kilabuni Öğretmenyorum
Gürçice

ღՅՈՒՆԻ
ՖՈՃՆԵ ՑԵՌԱՑԼՈԾ

სარჩევი

1. ნაზოლი პორტფელი

გველაზე ძირითადი მინიჭება – აღაშიანი

• მოსალოდნელი სტუმარი	9
• მზე ყოველ დილით ჩვენთვის ამოდის	10
• ამქვეყნიური ცხვოვრება ერთგვარი მგზავრობაა	11
• ყველაფერი ჩვენზე ამნათია	12
• ოწმენა ბედნიერების გზაა	13
• წმინდა ადამიიდან წმინდა მუქამმედამდე	14
• წმინდა წიგნები	15
• წმინდა ყურანი	16
დაგენერიკო: უშატკარი თავისი სახელით გარდოვდებილ სურაში მოგვითხრობს	18

ნაზოლი გეორგი

გავაცნოთ ჩვენს ზობს

• ანგელოზი მივიდა და მას „იქითხეთ“ უთხრა	21
• ჩვენს წიგნს ლამაზი სახელები ჰქვია	21
• ყვავილებსავით აითები თითოეული მოვალინა	22
• ყოველი სამუშაოს დასაწყისში „ბისმილლაჰ“	24
• წმინდა ყურანიდან ზოგიერთი სურა	25
• ყურანი 30 ნაწილისაგან შედგება	26
• ნათქვამი გაფრინდება, ნაწერი დარჩება	26
• ყურანის ბულბულები: ჰაფიზები	28
• ხათმი: წმინდა ყურანის თავიდან ბოლომდე წაკითხვა	29
• ხელოვნების ნიმუში	29
• წმინდა ყურანის ლამაზად კითხვა	30
• ზეგავლენის მქონე წმინდა წიგნი	31
• წმინდა ყურანი ჰემარიტად მართალს ამბობს	31
• წმინდა ყურანი კაცობრიობის განმანათლებელი წიგნია	32
დაგენერიკო: ჰიანგველა თავის სახელით გარდოვდებილ აიათში მოგვითხრობს.	34

ნაზოლი გესახე

რა არის მოცემული წმინდა გერანტი?

• ძირითადი საკითხები	39
• წმინდა ყურანი რწმენის საფუძვლებს გვასწავლის	41
• ყურანი დვითისმასახურებას გვასწავლის	42
• წმინდა ყურანი ვედრებას გვასწავლის	43
• წმინდა ყურანი ზრდილობას გვასწავლის	44
• წმინდა ყურანი ალალსა და აკრძალულს, არგსა და ცუდს, სწორსა და მცდარს გვასწავლის	45
• წმინდა ყურანი უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებს ფჯასს	46
• წმინდა ყურანი სიყვარულს გვასწავლის	46
• წმინდა ყურანის რჩევები ბავშვებს	51
დაგენერიკო: ოპობა თავის სახელით გარდოვდებილ სურაში მოგვითხრობს	53

ნაზოლი გეორგი

წმინდა გერანტი გადმოვიზუალი აგენტი

• პირველი ადამიანი პირველი შუამავალი	57
• ნუჰის გემი (ნოეს კიდობანი)	62
• ცეცხლში ვარდის ბალი	64
• ლამაზთა შორის უდამაზები იუსუფი	70
• ბავშვი წყალში: წმინდა მუსა	73
• მჭედელი შუამავალი – წმინდა დავუდი	77
• ჩიტებთან მოსაუბრე შუამავალი – წმინდა სულეიმანი	77
• ჩვილი ლაპარაკობს: მარიამის შვილი ისა (იესო)	78

ၬ၁၉၀၉ၦ ၂၀၁၃၂၅ၦ

ყველაზე ძვირვასი ქმნილება - აღაშიანი

მოსალოდნელი სტუმარი

დედამიშამ ჩამოყალიბების ხანგრძლივი პროცესი განვლო და იგი მოსალოდნელი სტუმრისათვის იქნა მომზადებული.

დედამიწა მზის გარშემო გალაქტიკაში იქნა მოთავსებული და ორგორც თავისი დერძის, ასევე მზის ირგვლივ ბრუნავს, მისი ეს მოძრაობა მისივე სტუმრებისათვის ცხოვრების ხელსაყრელ პირობებს ქმნის. თავისი დერძის გარშემო ბრუნვა დღვდამეს, მზის გარშემო ბრუნვა კონფინაციის დროებს წარმოშობს.

დედამიწიდან მზემდე მანძილი ალლაპის მიერ წინასწარ ზუსტადაა განსაზღვრული, ოდნავადაც ახლოს რომ ყოფილიყვნებ ისინი ერთმანეთიან, დედამიწაზე ყველაფერი დაიფერვლებოდა, ხოლო თუ პირიქით, შორს იქნებოდნენ ერთმანეთისაგან, დედამიწაზე გამჭინვარება დაისადგურებდა.

დედამიწას მოსალოდნელი ყოველგვარი გარე ხიფათისაგან დასაცავად ატმოსფერო აკრაგეს.

დედამიწა მომავალი სტუმრის დროებით საცხოვრისად მოქმედა.

ლი, რომ მათ ჩამოთვლას, ალლაპის გარდა, ვერავინ შესძლებას.

მომავალი სტუმრისთვის ყოველი საჭირო წვრილმანი და პირობა იქნა გათვალისწინებული.

ჩვენ, ადამიანი ნამ-
დვილად უაღრეს-
ად ლამაზი ფორ-
მით გავაჩინეთ.

ჩვენ, ადამიანთან
თავისი სიცოცხე-
ლის ძარღვებე
უფრო ახლოს
ვართ.

სადაც უნდა იყოთ,
იგი (ალლაპი) ოქვენ-
თანაა.

A decorative horizontal border at the top of the page, featuring a repeating pattern of stylized leaves and flowers in a dark brown or black color.

უეჭველად, ცათა
და დედამიწის
გაჩენაში, დამისა
და დღის მონაცე-
ლეობაში, ზღვაზე
ადამიანთათვის
სასარგებლოდ მი-
მომცურავ ხომალ-
დებში, ციდან
ძლილაპის მიერ
მკვდარი მიწის
მაცოცხელებლად
გარ დ მოვლენილ
წვიმაში, მი-
წაზე ყოველგვარ
სულდგმულთა მი-
მოფანტვაში, ცასა
და ქვეყანას შეა-
ქართა მიმოქცევ-
ასა და მორბედ
დრუბლებშია სას-
წაულნი გულისხ-
მიერთათვის.

(სურა ბაყარა, აიათი 164).

და მოვიდა დრო იმისა, რომ გამოჩენილიყო სტუმარი.
იგი გარეგნულდად ძალიან ლაპაზია.
სხვა არსებებისაგან განსხვავდება.
მას ჭერა, გონება, გრძნობა გააჩნია, სურვილის, ფიქრისა და საუბრის უნარი შესწევს, გამჩენი ამ სტუმარ განსაკუთრებით აფასებს, რადგან იგი ძალიან უყვარს.

მზე კოველ დილით ჩვენთვის ამოდის

სამყაროს ერთადეკრთი გამჩენი ჰყავს, იგი ალლაპია. ღმერთმა გააჩინა პლანეტები, ვარსკვლავები, მზე და მთვარე, ყოველ სულიერს მან მისცა სიცოცხლე. ეს ქვეყანა ალლაპმა ჩვენთვის შექმნა და მთებით მინდვრებით, ზღვებითა და წყაროებით მორთო. ყველაფერი: ჰაერი, მიწა, წყალი, სინათლე, სითბო და სიცივე, მცენარეები, ცხოველები, ფრინველები, მწერები და ყვავილები ჩვენთვისაა გაჩენილი. დაწყებული ჭიანჭველადან სპილოთი დამთავრებული, ყველა ცხოველი უზენაესის საოცარი ქმნილება.

ალლაპმა ისისნი, ზოგი უფეხოდ, ზოგი ოთხვეხა, ზოგიც კიდევ მრავალფეხა გააჩინა.

ჩიტებს საფრენად ფრთები, თევზებს ცურვისათვის ფარფლები მისცა, ფუტკრებს თაფლის დამზადება ასწავლა. დედამიწაზე, რის განენაც იყო საჭირო, კველაფერი გააჩინა.

მან „გაჩნდიო“ ბრძანა და გაჩნდა ყველაფერი

დღე ჩვენთვის თენდება, ნაკადული ჩვენთვის მოედინება, ყვავილები ჩვენთვის იფურჩქნება, ჩიტუნები ჩვენ გვიგალობენ, ეს ყოველივე ჩვენთვისაა შექმნილი. იმის სანაცვლოდ, რომ ალლაპი ჩვენ ამდენად გვაფასებს და ვუგვარგარო, ნუთუ დროდადრო მადლობა მაინც არ უნდა ვუძღვნათ?!

მცენარეები ნაირ-ნაირი, ცხოველები სხვადასხვა სახეობის, ყვავილები მრავალფეროვანი, ხებილი სხვადასხვა გა გემოვნების, ყოველივეს სხვადასხვა სილამაზე, ყველას

სხვადასხვა თვისება ახასიათებს. თუ დავფიქრდებით, და ვინახავთ, რომ სამყაროს სილამაზეთა აღქმისათვის ძალა არ შეგვწევს. ასეთი ლამაზი სამყარო მასზე უფრო ძირი ფასი სტუმრის სამსახურშია ჩამდგარი. ალლაპმა ადამიტი გაჩენილთა შორის ყველაზე საპატიო და ყველაზე მაღალი ღირსებით დასაჩქრა.

Իզեն գի՞ման ալուածո, Ռոմելըմաց յրտո դեօսա ճայրո մամուսացան ցացահինօնա, ման մողցւա կելո, ցյեխո, ովալո ցյորո, Ռոմելու Տաշյալցեծոտ զարկեծոծո. ման պայլացյուրո պայլացցարո ճաէմարյեծոսա ճա պայլասացան ճամույն յուղեծլաճ շեմինա. ալուածո առ ճածացյելունա ճա արւ արացոն ճածացյելունա մուշան, մաս Մայլո արա Ֆյացես, րաճ գան առ և կորժացնա, պայլացրուս թյոլոցյելո ճա ճաթրոնեա ովուոն արուս. իզեն, ալուածուս արկեծոծասա ճա յրտուաւ ճա օմաս, Ռոմ մաս ճամեմարյ առ Ֆյացես ճա ուս, Ռոմ մոյլա Տամյարուս ցամինօնա, Մայմացլուսացան ճա Վմինճա ցյորանօնա Տացան և Եմիացլուոծո.

(ალლაჟი) როცა
რაიმეს გაწე-
ნას მოისურვებს
მისი ბრძანებაა
„გაჩნდი“ და ისიც
უმაღლავ გაქცევება.

(სურა იასინი, ვიკო 82)

ალლაპის მიერ
გაჩენაში ვერ და-
ინახავ ვერავითარ
უხამსობას.

(Եղիշա Բենլով, 2020թ 3.)

ამქანიური ცხოვრება ერთგვარი მე საკრობაა

ამქვეყნად მოვლინება დაწყებული მგზავრობის პირ კელი ნაბიჯია. ადამიანი ნაბიჯ-ნაბიჯ ლევს თავის სიცოცხლეს. იზრდება, კითარდება, ხუცდება და ერთ დღე კვერცხა, ამით ამქვეყნიურ ცხოვრებას ასრულებს.

სხვა ცოცხალ არ სებათოგან განსხვავებით, ალდაპი
მიერ მასზე ნაბოძები ჰქუით თავის ცხოვრებას წარმარ
თავს. მიუხედავად იმის, რომ ადამიანს ჰქუა ებოდა, იგ
თავისი სიცოცხლის მანძილზე თავისუფლად, მის ნებაზ
მაინც არაა მიტოვებული, რადგან მას არ ძალუქს, მხრ
ლოდ თავისი ჰქუა-გონებით მისწვდეს ბეჭნიერებას. მა
აუცილებლად სჭირდება მეგზური, რადგან ეს ქვეყან
ადამიანებისათვის გამოსაცდელი, დროებითი სამყოფ
ლია.

ამგვედანაზე, ჩვენს გვერდით, ბევრი კეთილი, სწორ გზის მაჩვენებელი და ბევრიც ბოროტი, ჰეშმარიტი გზი ამცდენებდი არსებობს. აღლაპის ბრძანების წინააღმდეგ ამხედრებული ეშმაკი მუდამ ცდილობს, ადამიანი ჰეშმა

და, დაგიმორნილ ქვემდებარათ თქვენ დამე და დღე, (და) აგრეთვე მხე და მთვარე, და ვარსკვლავნი ქედმოდრეკილმორნი არიან მისი ბრძანებისადმი. ამაში არის, უთუოდ, სასწაული, ჩამჭხვდო ხალხთათვის! (სურა ნაკლი, აიათი 12.)

კველაფერი ჩვენზე ამანათია

ალლაჲს არც ჩვენ და არც ეს ქვეყანა ტყუილუბრალოდ არ გაუჩენია, მან ადამიანებს მრავალგვარი პასუხისმგებლობა დააკისრა.

კველაფერი, რაც ამქვეყნადაა, ჩვენივე სიცოცხლეც კი, ჩვენვე ანაბრად გადმოგვცა.

იმისათვის, რომ დავალებული პასუხისმგებლობა წარმატებით შევასრულოთ, ალლაჲმა ჰქუა, გონება, ფიქრი და მეტყველება მოგვცა. ამქვეყნად უკეთესად რომ გვეცხოვრა, სამართლიანობისა და მოწყალების გრძნობა გვიბრძა.

დედამიწაზე ჩვენს მსგავსად, სიცოცხლის მატარებელი მრავალი არსების ბინადრობს. ბალასს, მცენარეებს, ყვავილებს, ფრინველებსა და მწერებს მათი შესაბამისი არეალი გააჩნიათ. მართალია, მათი არსებობა ჩვენსას არ ჰავს, მაგრამ სიცოცხლე სიცოცხლეა. ამიტომ ვეცდებით, არაფერი ვაცნოთ არცერთ ცოცხალ არსებას, რადგან ისინი ჩვენზე დორებით მობარებული დმერთის ამანათებია. მათით ბუნების კანონების დაურღვევლად, ალლაჲის მიერ დადგენილ ზღვდებზე გადაუსვლელად შეგვიძლია ვი-

რიტ გზას ააცდინოს, ამისათვის იგი ყოველ ღონება და სერხს მიმართავს, არ იშურებს ძალისხმეულს, რათა ადამიანებს გზა-კვალი აუბნიოს და ისინი გამჩენი ალლაჲის წინააღმდეგ აამჩენდოს. იგი ცდილობს, დაიმკვიდროს ადგილი ადამიანთა გონებაში, ხალხს ცუდი კეთილდად, ხოლო კეთილი ცუდად მოაჩვენოს და ამით ითლად დაიყოლის ისინი ცუდის საკეთებლად. მაგრამ იმისათვის, რომ ალლაჲის ადამიანები ძალიან უყვარს და რომ მოარიდოს ისინი ეშმაკის მიერ დაგებულ ხაფანგს, მან დედამიწაზე შეამავლები მოავლინა. ისინი ადამიანებს ბედიერების მომტანი ალლაჲის რჯულს ასწავლიან. თუ ისინი შეამავლოთ მოწოდებას მატყვებიან, უდაოდ ბედიერად იცხოვერებულ ორივე ქვეყანაში, როგორც სააქაოში ასევე საიქოში, მაგრამ თუ ასევებიან ეშმაკის ნება-სურვილებს, მაშინ ორივე ქვეყანაში დაზარალდებიან.

კველაფერი ჩვენზე ამანათია

ალლაჲს არც ჩვენ და არც ეს ქვეყანა ტყუილუბრალოდ არ გაუჩენია, მან ადამიანებს მრავალგვარი პასუხისმგებლობა დააკისრა.

კველაფერი, რაც ამქვეყნადაა, ჩვენივე სიცოცხლეც კი, ჩვენვე ანაბრად გადმოგვცა.

იმისათვის, რომ დავალებული პასუხისმგებლობა წარმატებით შევასრულოთ, ალლაჲმა ჰქუა, გონება, ფიქრი და მეტყველება მოგვცა. ამქვეყნად უკეთესად რომ გვეცხოვრა, სამართლიანობისა და მოწყალების გრძნობა გვიბრძა.

დედამიწაზე ჩვენს მსგავსად, სიცოცხლის მატარებელი მრავალი არსების ბინადრობს. ბალასს, მცენარეებს, ყვავილებს, ფრინველებსა და მწერებს მათი შესაბამისი არეალი გააჩნიათ. მართალია, მათი არსებობა ჩვენსას არ ჰავს, მაგრამ სიცოცხლე სიცოცხლეა. ამიტომ ვეცდებით, არაფერი ვაცნოთ არცერთ ცოცხალ არსებას, რადგან ისინი ჩვენზე დორებით მობარებული დმერთის ამანათებია. მათით ბუნების კანონების დაურღვევლად, ალლაჲის მიერ დადგენილ ზღვდებზე გადაუსვლელად შეგვიძლია ვი-

სარგებლოთ.

ალლაჲის წინაშე მიღებული რჯული ისლამია.

(სურა ალი იმრანი, აიათი 19.)

რაც არსებობს ცათა შინა და დედამიწაზე და, კველაფერი ალლაჲის ეკუთვნის და ყველა მას უსრის ქედს.

(სურა რუმი, აიათი 26.)

რწმენა ბედნიერების გზა

ჩვენ კველაზე უკეთესად ალლაჲი გვიცნობს, ის ჩვენი გამჩენია და ჩვენ მას ეუყვარვარო, ჩვენც იგი და მისი ქმნილები გვიყვარს. ალლაჲის ჩვენოვის ბედნიერება სურს. უზნეობისაგან თავი რომ გვეხსნა, შეამავლები მოგვივლინა, ისინიც ჩვენნიარი ადამიანები იყვნენ. ალლაჲი მათ ადამიანთა შორის არჩევდა, განსაკუთრებით იცავდა, ზრდიდა და შეამავლობის ვალდებულებებს აკისრებდა. ისინი შრომისმოყვარე, თავაზიანი, სამართლიანი სანიმუშო ზნეობისა და მორალის მქონე, სანდო და უშიშარი ადამიანები იყვნენ და ჩვენ გამჩენი ალლაჲის მიერ მოვლენილ ისლამს გვასწავლიდები. რწმენა სიცოცხლის არსი, ბედნიერების მომტანია, რჯული ადამიანს უჩვენებს გამჩენის და გაჩენილთა შორის ურთიერთობის გზას.

წმინდა ადამიდან წმინდა მუკამედამდე

ალლაჲმა ადამიანები მარტოდ არ მიატოვა, მათ შუამავლები მოუვლინა. წმინდა ადამი პირველი ადამიანი და

შემოწმების ხალხის თავისი შეამავალი პერიოდი

(სურა იუნისი აიათი 47.)

წმინდა ეურანში მოცემული შეამავალის სახელების წმინდა იდრისი, წმინდა ნუკი, წმინდა პუდი, წმინდა სალიპი, წმინდა იბრაიმი, წმინდა ლუტი, წმინდა ისმაილი, წმინდა იაფუბი, წმინდა იუსუფი, წმინდა ეიუბი, წმინდა შუაბი, წმინდა მუსა, წმინდა ჰარუნი, წმინდა დავუდი, წმინდა სულეიმანი, წმინდა ილიასი, წმინდა ელიესა, წმინდა იუნისი, წმინდა ზულქიფლი, წმინდა ზექრინია, წმინდა იაპია, წმინდა ისა, წმინდა მუკამედი (ს.ა.ბ.).

პირველი შეამავალია, ადამიანების მოდგმის წინაპარია. შეელა ადამიანი მისი შთამომავალია, ყველანი წმინდა ადამის შვილები ვართ, ამიტომ გვქვია ადამიანი. წმინდა ადამიძან წმინდა მუკამედამდე მრავალი შეამავალია მოვლენიდან. ჩვენი შეამავალი, წმინდა მუკამედი (ს.ა.ს.), ბოლო შეამავალია. მის შემდეგ შეამავალი ადარ მოველინება ქვეენიერებას.

ჩვენ შეელა შეამავალს ვალიარებოთ და გვწამს, ყველა გვიყვარს ისე, როგორც წმინდა მუკამედი (ს.ა.ს.). იმიტომ, რომ ისინიც ალლაპის მოვლენილი არიან. ყოველმა მათგანმა ადამიანებს ჰეშმარიტება ასწავლა, სწორი გზა უჩვენა. რადგან ღმერთი ერთია, ამიტომ ადამიანებისათვის სხვადასხვა დროს შეამავლების მეშვეობით ნაბოძები რწმენაც ერთია. ალლაპისაგან ნაბოძებ ყოველ რჯულს არაბულად ისლამი (მორჩილება) პქვია, ხოლო ყველა შეამავლს კი მუხლიმანს, ღვთის (მორჩილ) შეამავალს ვუწოდებთ.

ადამიანებმა დროდადრო მათზე ნაბოძები რჯულის კანონები თავიანთი სურვილით, თავიანთი შეხედულების მიხედვით შეცვალეს. მართალია, შეამავლები მათ ღვთიურ ჰეშმარიტებას უქადაგებდნენ, მაგრამ შეამავლების გარდაცვალების შემდეგ ისინი ივიწყებდნენ ჰეშმარიტ სარწმუნოებას და ცვლილებები შექმნდათ ღმერთის კანონებში. ამგვრად იქნა მიშლილი დვთისმიერი ჰეშმარიტება. რჯულის გასამტკიცებლად ალლაპი დრო და დრო ახალ შეამავალს უგზავნიდა ადამიანებს, რაც წმინდა მუკამედამდე (ს.ა.ს.) გრძელდებოდა.

ღმერთის მიერ მოვლენილი ყოველი რჯული საერთო პრინციპით ერთნაირია, ყველა ერთლმერთიანობასა და საიქიონ განკითხვას ქადაგებს. მაგრამ, როცა ადამიანები თავიანთი ნება-სურვილით ცვლილენ დვთიურ კანონებს, რჯული ორიგინალობას პკრბგავდა და იგი დვთის წინაშე მიუღებელი ხდებოდა. ასეთ დროს ალლაპი ახალ შეამავლებს ავლენდა განახლებული რჯულით.

სწორედ ასეთი განახლებული და ბოლო სარწმუნოებაა ისლამი. იგი ადამიანისაგან ხელშეუხებელია. წმინდა წიგნი ყურანია ამის დასტური, რომელიც გარდმოვლენიდან დღემდე უცვლელია, მასში არა თუ წინადაღება, ერთი ასოც კი არ შეცვლილა.

ახლა კი მოკლედ გავაცნოთ დვთიურ წმინდა წიგნებს.

წმინდა წიგნები

შეამავალობა ალლაპისა და ჩვენს შორის დამაკაგშირებელი ხიდია. ყოველი შეამავალი ალლაპის სიტყვების წვენამდე მომტანი ელჩია. ღმერთის მიერ შეამავლებზე ნაბოძებ სიბრძნესა და კანონს „ვაპი“ პქვია. ალლაპის სიტყვების კრებულს კი წმინდა წიგნები ეწოდება. ისინი გამჩნის მიერ ადამიანებისათვის სწორი გზის მაჩვენებლად შეამავლებზე გარდმოვლენილი წიგნებია.

ალლაპიმა ზოგიერთ შეამავალს წიგნი, ზოგს კი რამდენიმე ფურცელიანი ბროშურის რენა, სარწმუნოების კანონები მოუვლინია.

დღეს მხოლოდ მშენებელი ღვთიურად წოდებული, ალლაპისგან მოვლენილი თოხი დიდი, წმინდა წიგნი არსებობს. ესენია: „თევრათი“ (თორა), „ზებური“ (ფსალმუნი), „ინჯილი“ (სახარება) და „ყურანი“. „თორა“ და „ფსალმუნი“ იუდეველთა „სახარება“ ქრისტიანთა, ხოლო „ყურანი“ კი ჩვენი, მუსლიმანების წმინდა წიგნია. ყურანამდე გარდმოვლენილ წიგნებზე მორწმუნე – მიმდევარ ხალხს „გვლი ქითაბი“ (ღვთიური წიგნის პატრონი) პქვია.

თევრათი (თორა)

თევრათი (თორა) წმინდა მუსაზე ნაბოძები იუდეველთა წმინდა წიგნია. წმინდა წიგნებს შორის უპირველესია. იუდეველობა, როგორც რჯულის, ეროვნებასაც ნიშნავს. ამიტომ იუდეველობა მხოლოდ იუდეველთა სარწმუნოებაა. წმინდა მუსაზე ნაბოძები თევრათის (თორას) ორიგინალი არ იქნა შემონახული. თევრათის მცნებებმა დროდადრო ადამიანთა მხრიდან ცვლილება განიცადა, ამიტომ დღეისათვის არსებული თევრათი (თორა) ორიგინალურ სახელს არ ატარებს.

ზებური (ფსალმუნი)

ზებური წმინდა დავუდ შეამავალზე ნაბოძები, იუდეველთა ორას შემდგომ, მეორე წმინდა დვთიური წიგნია. დღეისათვის ის თევრათის (თორას) ერთ ნაწილს მოიცავს. ზებური შემდგომ ფსალმუნად

ურანი, უქმელად, ჩვენ გარდოვაგლინეთ და მისი დამცველნიც ჩვენ ვართ.

(სურა პიჯრი, აიათი 9)

წოდებული, ეპიგრაფებისაგან შედგება. მასში არ არის აკრძალვები და არც ბრძანებები, არამედ პოემის მსგაფ-სად დაწერილი რჩევა-დარიგებებია მოცემული.

ინჯილი (სახარება)

ინჯილი (სახარება) წმინდა ისა (იესო) შუამავალზე ნაბოძები ქრისტიანების წმინდა წიგნია. იგი ისა შუა-მავლის სიცოცხლეში არ გადაწერილა, არამედ წმინდა ისა (იესო) შუამავლის ცად ამაღლების შემდეგ, რამდენი-მე რჯულის კაცის მიერ თავიანთი შეხედულებისამებრ მრავალეარიანგად იქნა შედგენილი, რომლებიც ერთმა-ნეთს არ ემთხვეოდა. ყოველ ავტორს თავისი ნაშრომი მიაჩნდა სწორად და სწამდა მისი. ასეთი არეული ვი-თარება ისტორიის გარეკეულ დრომდე გრძელდებოდა. ქრისტიანებს შორის რწმენის საფუძვლების ძრავალი სახეობა შეიქმნა, რის გამოც მუდამ ურთიერთ დაპირის-პირება და ომები ხდებოდა. ქრისტიანებმა, ეს არეულობა და დაპირისპირება რომ მოქსპორ, ისა (იესო) შუამავლის დაბადებიდან 325 წელს დღევანდელი თურქეთის ქალაქ იზნიქში (მაშინდელი ბიზანტიი) დიდი კრება მოაწყეს, სადაც იმდროინდელი ქრისტიანული სამყაროდან ყოვე-ლი სწავლული იყო მიწვეული. ხანგრძლივი ბჭობისა და კამათის შემდეგ მათ წინაშე არსებულ სახარებათა ვარი-ანგებიდან მხოლოდ ოთხი იქნა შერჩეული. დღევანდელი სახარება სწორედ ამ ოთხისაგან შედგება.

წმინდა უურანი

როგორც ვთქვით, წმინდა უურანი, კაცობრიობის სწორ გზაზე დასაცენებლად ადამიანებზე ალლაპის მიერ ნაბოძები ბოლო წმინდა წიგნია. კ.ი. იმის შემდეგ სხვა დვთიური წმინდა წიგნი ადარ გარდმოვლინდება, მასში მოცემული მცნებები ქვეყნიერების დასასრულამდე ძა-ლაშია.

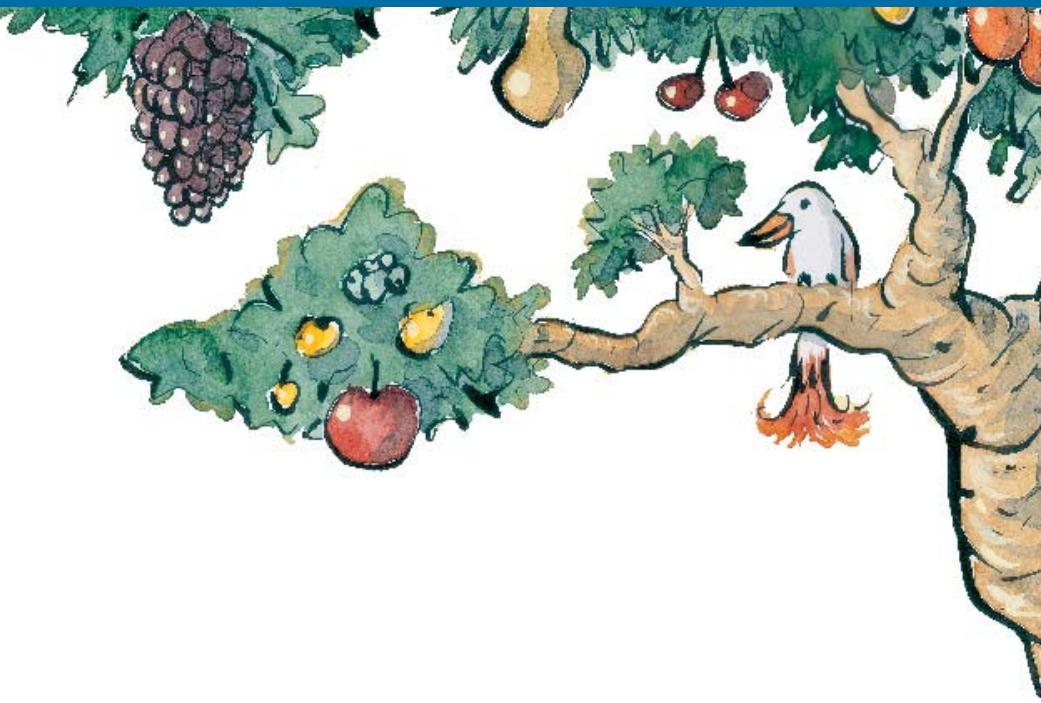
წმინდა უურანის სხვა დვთიური წიგნებისაგან კვა-ლაზე განმასხვავებელი ნიშანი ისაა, რომ იგი მუქამედ შუამავლის (ს.ა.ს.) სიცოცხლეშივე თავისივე კონტროლის ქვეშ იქნა წერილობითი სახით შედგენილი. ამასთან ერ-თად, მუქამედ შუამავალმა (ს.ა.ს.) უურანი თავისივე სი-

ცოცხლეში თავის მეგობრებს დააზეპირებინა. ეს მტკიცე წესი დღემდეგა შემონახული. შუამავლის გარდაცვალების შემდეგ თავის მეგობრებს წიგნის სახით უკვე ხელო პქონდათ სრული უურანი. თორა შუამავალ მუსას (მოსეს) გარდაცვალებიდან 700 წლის შემდეგ, ხოლო ინჯილი კი შუამავალ ისას (იესო) ცად ამაღლებიდან 100-150 წლის შემდეგ დაიწერა წიგნად. წმინდა უურანი არამხოლოდ ერთი ერის, არამედ მთლიანი კაცობრიობისათვის გარდა მოვლენილი წიგნია, რომელსაც ალლაპი იცავს ქვეყნი-ერების დასასრულამდე. ამიტომ არავის შესწევს ძალა შეცვალოს უურანის ერთი მარცვალიც კი, რადგან იგი ღმერთის მიერ დაცული წმინდა წიგნია.

ადამიანი, სანამ უურანში მოცემული მცნებებით იფ-ლის, გამჩენი ალლაპის კმაყოფილებას დაიმსახურებს. ის გაჩენილთა მოყვარული და საყვარელია. ადამიანი და სამყარო სიყვარულით გააჩინა და ჩვენს გულებში სიყ-ვარულის დამფუძნებელიც იგია. დაფიქრდით, რა არის იმასე უფრო ძირულასი, თუ არა მთელი სამყაროს გამჩენი ალლაპის სიყვარულის დამსახურება!

იგია, ვინც გამაჩინა და დამაღინა ჭეშ-მარიტებას, და იგია, ვინც მაპურებს და მარწყურებს, და იგია, ვინც მკურნავს როცა ავალ ვხდები.

(სურა შუარა, აიათი 78., 79., 80.)

და შთავავონა შენმან
ლერთმან ფუტკარს:
„მოირთე სახლი
მთებში, ხეებსა და
იმათში, რასაც რომ
იგი(კაცი)ნი ააშენე-
ბენ; მერმე ისაზრ-
დოე ყოველგარის
ნაყოფითა და იარე
შენი დაქროის გზე-
ბისამებრ თქვენი-
ერადა“. გამოხდის
მათი შიგნეულობი-
დან თხიერი (თაფ-
ლი) სხვადასხვა
ფერისა, რომელშიც
წამალ-სამკურნებე-
ლია ადამიანთაოგის.
უქვედღად, ამაშია
სასწაული ჩამხვედრ
ხალხთათვის.

(სურა ნაპლი, აიათი
68.,69.)

ՎԱՅՈՎՈՒԹԵՐՈՅ . . .

მე პატარინა მწერი, აღლაპის მიერ გაჩენილ ამ უდი-
დეს სამყაროში არსებულ მილიარდობით არსებათაგან,
ერთ-ერთი უსუსური არსება ვარ.

უდიდესმა ალლაპტა, აღამიანებზე გარდმოვლენილ ბოლო დკთილურ წმინდა წიგნ კურანში, განსაკუთრებული ადგილი დამითმო და ჩემ შესახებ მოუთხრო მკითხველს. წმინდა მუჰამმედმაც (ს.ა.ს.), ალლაპტის ბრძანების თანახმად, ამ სურას ჩემი სახელი უწოდა. მე, როცა ეს გავიგი, ძალიან გამისარდა.

ამ სურაში აღლუაში მასწავლა, თუ როგორ უნდა დაგვტოვნებე კილომეტრობით შორს გასულმა ისე, რომ არ აგცდე გზას, თუ როგორ გავაკეთო მრავალნაირი, ლამაზი, სურნელოვანი ყვავილისაგან თაფლი.

თითოეული ჩვენგანი, ამ უდამაზესი სამყოფის წონასწორობის მოუშდელად, ჩვენი სულიერების, კეთილდღეობის გასაუმჯობესებლად უნდა ვირჯებოდეთ. რა იქნება, ნებავით დაგვივრებით! დმერთის ნებით, ოქვენც დაინტერესდებით ჩვენი ამ ჩამონათვალით და როცა ჩვენ, ფუტკრებს, დაგვინახავთ, გაიხსენებთ ჩვენს ნათქვამს.

ოქვენ თუ იციოთ, რატომ და როგორ უნდა ვცეო ალ-ლაჰს თავისანი? ამაზე თუ გიფიქრიათ? ამის გასარკვევად, უპირველესად, ყერანი უნდა იკითხოთ. ჩემი სახელის მქონე ამ ერთ სურაშიც კი მრავალი დავთოური (ზეციური) ჯეშმარიტებაა მოთავსებული. მოდიოთ, გადავხედოთ მას.

ამ სურამ სახელი „ნაპლი“ ჩემგან აიღო. „ნაპლი“ არაბული სიტყვაა და ქართულად ფუტკარს ნიშნავს. ეს წმინდა ყურანის მე-16 სურაა და 128 აიათისაგან შედგება. ამ აიათებში, ცისა და სამყაროს, დედამიწის, ეკო და ბიო სფეროს სილამაზე, ურთიერთ შესხამებაა წარმოჩენილი, ადამიანთა ყოფის შესახებაა მოთხერობილი. მოთხერობილია აგრეთვე, თუ რა და როგორ იფიქროს ადამიანმა ყოველივე ამათზე, გამჩენი ალლაჰი როგორ სცნოს და როგორ ეთაყვანოს მას.

ერთი სიტყვით, მოთხრობილია ოწმენაზე, ურწმუნობაზე, სამართლიანობაზე, სიკეთებზე, ფიქრებზე, მორალზე, პირობის შესრულებაზე, სიბრძნეზე, სულგრძელობაზე, მოთმინებასა და ზრდილობა-თავაზიანობაზე.

იციოთ თუ არა, რომ ძვირფასი მჟავამშედ შეამავალი (ს.ა.ხ.) როგორ უფრთხილდებოდა ყოველ არსებას და უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებდა მათ სიცოცხლეს? ბრძოლის დროსაც კი მეომრებსა და თავის მეგობრებს აფრთხილებდა: „ფრთხილად! ცხოველი არ მოკლათ, ხეებს, ნარგავებს ზიანი არ მიაყენოთ, ბავშვებს, ქალებს, მოხუცებს, ღვთისმსახურებაში მყოფ სხვა სარწმუნოების წარმომადგენლებსა და მათ სამლოცველოებს თავს არ დაესხათ“.

ამ სიტყვების აღსრულება დღევანდელ სამყაროს პა-
კრიფთო სტირდება!

ნავილი მეორე

გავაცნოთ

დგომის წიგნი

ანგელოზი (მელაიქე) მივიღა და მას „იკითხეო“ უთხრა.

უდიდესმა ალლაპმა ჩვენს შუამავალს წმინდა კურანის პირველი აიათები ნურის (სინათლის) მთაზე, პირას გამოქვაბულში, ჯებრაილ ანგელოზის მეშვეობით გარდა მოუკლინა. „გაძ“ (ზეშთაგონება) პირველად ორმოც წლის ასაკში რამაზნის თვეში, ორშაბათ დღეს, გარდა მოევლინა. ეს მოხდა ჩ.წ. 610 წელს და გაგრძელდა შუამავლის გარდაცვალებამდე. კურანის აიათების გარდა მოვლენის ღამეს ყადირის ღამე ჰქვია. მუსლიმანები ამ ღამეს ლოცვასა და დვოისმასაც ურებაში ატარებენ.

ჩვენს წიგნს დამაზო სახელები პეტრი.

წმინდა ქურანი ეს იხეთი წიგნია, რომლის წაკითხვა
დათვისმსახურებაა.

წმინდა კურანი ჭეშმარიტების სიცრუისაგან, სიმართლის ცდომილისაგან, კარგის ცუდისაგან განმასხვავებელია, ამიტომ მას „ფურყანი“ (განმასხვავებელი) ჰქვია.

წმინდა ყურანი კაცობრიობისათვის ქვეყნის დაქცე

სურანიშვილი
უკეცელად, ეს ყურა-
ნი ადგინებს სწორ-
ჭეშმარიტებაზე, და
იმ მორწმუნებს
ჰასარობაზე უდიდეს ჯილდოს,
რომლებიც იღვწიან
კეთილს.

(სურა ისრა, აიათი 9.)

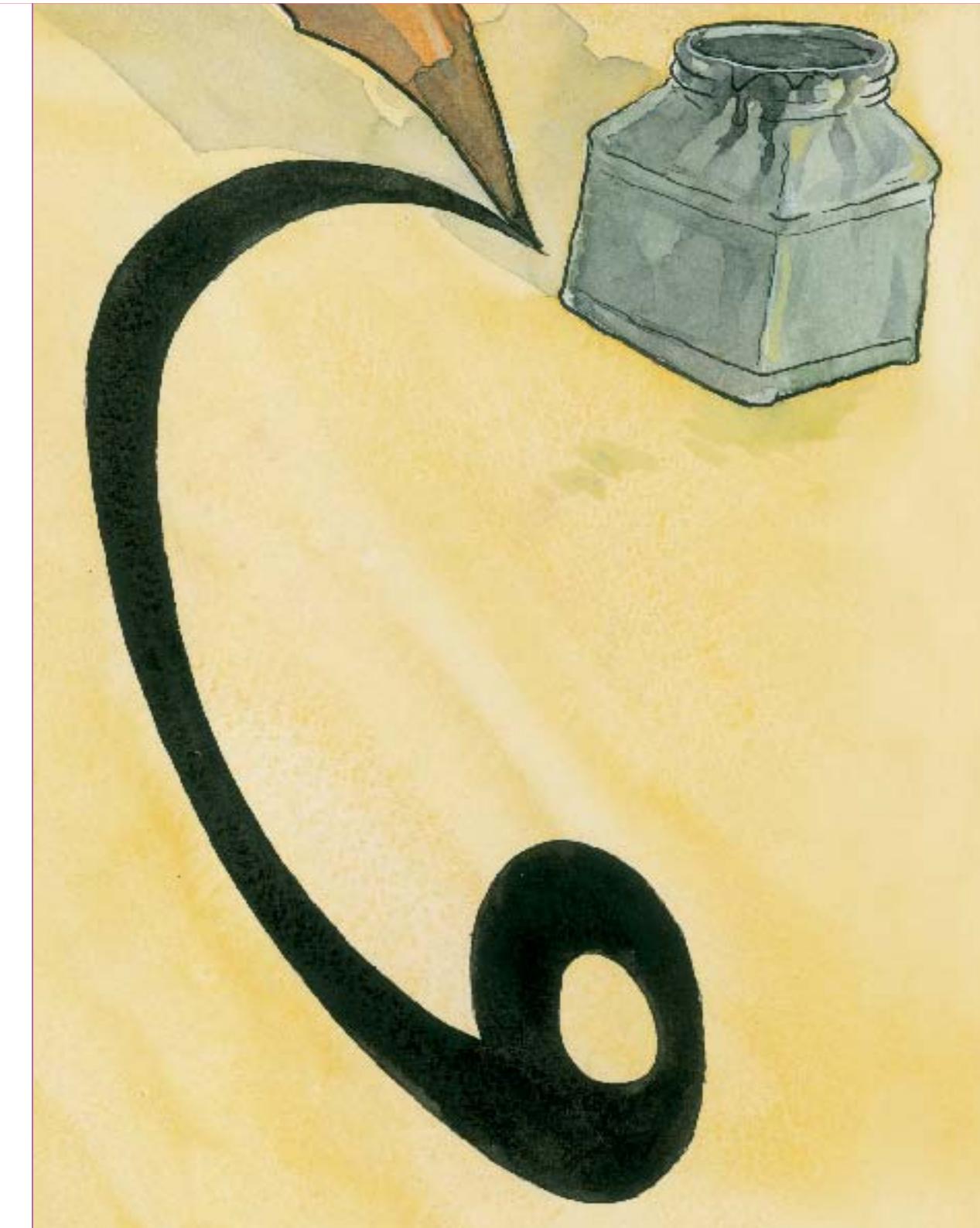
ვამდე გზის განმანათლებელი სხივია (ნური).
წმინდა ყურანი ყოველგარი მორალური და სულიტ-
რი დაავადებების მქურნალი წამალია.
წმინდა ყურანი ყველაზე ხიფათიან დროსაც სწორი
გზის მაჩვენებელი მეგზურია.
წმინდა ყურანი სხენებაა (ზიქრია), რომელიც ადამი-
ანს ახსენებს თავის გამჩენსა და თავის თავს, თუ რას
წარმოადგენს იგი.
წმინდა ყურანი უდიდესი ალლაპის სიტყვაა.

ყვავილებსავით აიათები თითო-თითოდ მოევლინა

ყურანის ყველა წინადადებას აიათი ჰქვია. ზოგი
აიათი რამდენიმე ასობგერისაგან შედგება, ზოგიც ერთ
გვერდს მოიცავს. ყურანში სულ 6236 აიათია.

ყურანი ჩვენს შუამავალს ერთბაშად და ერთდროუ-
ლად არ გარდმოვლენია, იგი ნაწილ-ნაწილ მოხდიოდა
მას. ზოგი აიათი ძირითადში რაიმე ამბის შემდეგ იქნა
მოვლენიდი, რადგან ალლაპი ამა თუ იმ მოვლენის ახს-
ნა-განმარტებას აიათის მეშვეობით აცნობდა შუამავალს.
ეს პროცესი 23 წელიწადს გრძელდებოდა იმიტომ, რომ
ხალხი უკეთ გათვითცნობიერებულიყო ყურანის ფილო-
სოფიაში. ისე, როგორც ჩვენ ყოველდღიურად ვიზრდებით,
შენობა როგორც თითოეული აგურის დაშენებით შენ-
დება, ნერგი ნელ-ნელა მატულობს, ყურანიც ასეთნაირად
დასრულდა.

ჩვენმა შუამავალმა 23 წლიანი შუამავლობის პიერი-
ოდში 13 წელი მექაში, 10 წელი კი მედინაში გაატარა.
ამიტომ მექაში ნაბოძებ აიათებს „მექის“, ხოლო მედინა-
ში ნაბოძებ აიათებს „მედინის“ აიათები ჰქვია. მექაში ნა-
ბოძები აიათები უმეტესწილად რწმენის, საიქო საცხოვ-
რისის, ზრდილობისა და მორალის საკითხებს გვამცნობს.
მედინაში ნაბოძები აიათები კი ოჯახურ და საზოგადო-
ებრივ საკითხებზე ამახვილებს ყურადღებას.

აიათებისაგან შემდგარ ნაწილს „სურა“ ჰქვია. შმინდა უკრანში 114 სურა. ისე, როგორც აიათები, სურებიც მოცულობით სხვადასხვაგვარია. მაგალითად: სურა „ბა-კარა“ 286 აიათს შეიცავს და 48 გვერდის ტოლია. იგი უკრანში კველაზე დიდი სურა. ამის საპირისპიროდ ერთ სტრიქონიანი სურაც არსებობს. მაგ: „ქვესერის“ სურა. ამგვარად, აიათები სურებს, სურები კი ყურანს ქმნიან.

კოველი სამუშაოს დასაწყისში „ბისმიღლოაზ“

ღვთიურ წმინდა ყურანში, გარდა ერთისა, ყველა სურა „ბისმილლაჰით“ იწყება. ამიტომ ისე, როგორც ყურანის კითხვას ბისმილლაჰით ვიწყებთ, ჩვენი ყოველდღიური საქმიანობაც „ბისმილლაჰით“ უნდა დავიწყოთ. „ბისმილლაჰით“ - „ბისმილლაჰირაჰმაანირაჰპიმ“ ან მოკლედ „ბისმილლაჰის“ ვიტყვით, რაც ქართულად, – „ვიწყებ მოწყალე შემწყნარებელი ალლაჰის სახელით“, – ნიშნავს. ამა თუ იმ სამუშაოს, როცა „ბისმილლაჰით“ (ალლაჰის სახელით) დავიწყებთ, დმერთი დაგვეხმარება და სამუშაო გაგვიოლდება. ჭამის წინ, სკოლაში წასვლისას, გაკეთილების სწავლის დაწყების დროს, ძილის წინ და მანქანაში ჩაჯდომისას აუცილებლად „ბისმილლაჰით“ უნდა ვთქვათ. მორწმუნებებს ენაზე მუდამ „ბისმილლაჰით“ ადგას. მუსლიმანების სიმბოლოთაგან ერთ-ერთი „ბისმილლაჰითაც“.

წმინდა გურანიძან ზოგიერთი სურა

„ბისმილლაპ“, ყურანის გასაღები, ხოლო სურა „ფა-
თიჰა“ კი კარია. მასში ნაბრძანებია, რომ ქება-დიდება,
ლოცვა და ღვთისმსახურება, ალლაპს მეუთვნის და
დახმარებისათვის მხოლოდ მას უნდა მიემართოთ.

ყოველდღიურ ცხოვრებაში, ლოცვაში და გედრებაში ყველაზე მეტად საკითხავია სურა „ფათიპა“, ყოველი ველ-

„ვათისას“ შემდეგ დიდი მაღლია სურა „იპლასის“ (გულის განწმენდა) კითხვა. ალლაპი ამ სურაში თავის-თავს მოქლევდ და შინაარსიანად ახასიათებს.

ამიტომ ეს სურა ერთდმერთიანობის რწმენის მთავარი ძარღვია.

უკრანში მოცემულ სურათებან კველაზე მეტად საკითხები ერთ-ერთი სურა „იასინია“, „იასინი“ „პერ, ადამიანოანო“ მნიშვნელობისაა. ამ სურას კურანის გული ეწოდება. იგი მუსლიმანების მიერ კველაზე ხშირად საკითხები სურაა. განსაკუთრებით ჯუმა (პარასკევი) ღამეს და სასაფლაოების მონახულების დროს იკითხება. ამ სურაში მოთხოვთ იმისა რწმენის საფუძვლებზე, ალლაპის ერთობასა და მის უძლიერესობაზე, ადამიანის გაჩენასა და სიკედილზე, ხელმეორედ გაცოცხლებაზე.

ყურანში მოცემული სურა „რაჰმანი“ არანაკლებ

ତକ୍କୁ, ରଥ ଗିଦା
 ଅଲ୍ଲାଙ୍କି ଜ୍ଵରାଦ-
 ଜରିବି. ଆରାଫ୍ଯେର-
 ଥୀଏ ଡାମ୍ଭାନ୍ଧୁଳି,
 ମାସଥୀଏ ପ୍ରକାଶାତ୍ମକରି
 ଡାମ୍ଭାନ୍ଧୁଳି, ଆର
 ଶର୍ଦ୍ଦିଲା ଲା ଆରଚ୍ଛ
 ଉତ୍ସବିର, ଆର ଆରିଶ୍ବରବିଶ
 ଆରାଫ୍ଯୋ ଲା ଆରାଫ୍ଯେରି
 ମିବି ତାନାଶ୍ଵରି
 ଲା ତାନାମଥ୍ବିରାଜ୍ୟ.

(სურა იპლასი)

**რაპმანი და რამიბი
ალლაპის სახელით.**
დიდება ალლაპის
სამყაროთა ღმერ-
თს. იგია რაპ-
მანი და რამიბი,
განკითხვის დღის
მეუფე, მხოლოდ
შენ გცემთ თაყ-
ვანს, მხოლოდ შენ
გთხოვთ, შეწევნას.
გვატარე სწორი
გზით. იმათი გზით,
ვინც შენი სიკ-
ეთით დააჯილდოვე
და არა შენგან
შერისხულთა, არცა
შე მცდართა.

(სურა ფათიჰა)

სშირად საკითხავია. მისი სახელი ალლაპის ერთ-ერთი სახელისაგანაა აღებული.

„რაპმანი“ მოწყალეს ნაშნავს. გამჩენელი ყველა გა-
ჩენილთა მიმართ მოწყალეა და ყველას სარჩოს აძლევს.
მნიშვნელობა არა აქვს არც ეროვნებას და არც რწმენას,
თუნდაც ადამიანი ურჯულო იყოს, ალლაპი მას ამქვეყნად
სარჩოს მაინც მისცემს, საიქიოში კი არა.

უურანი 30 ნაწილისაგან შედგება.

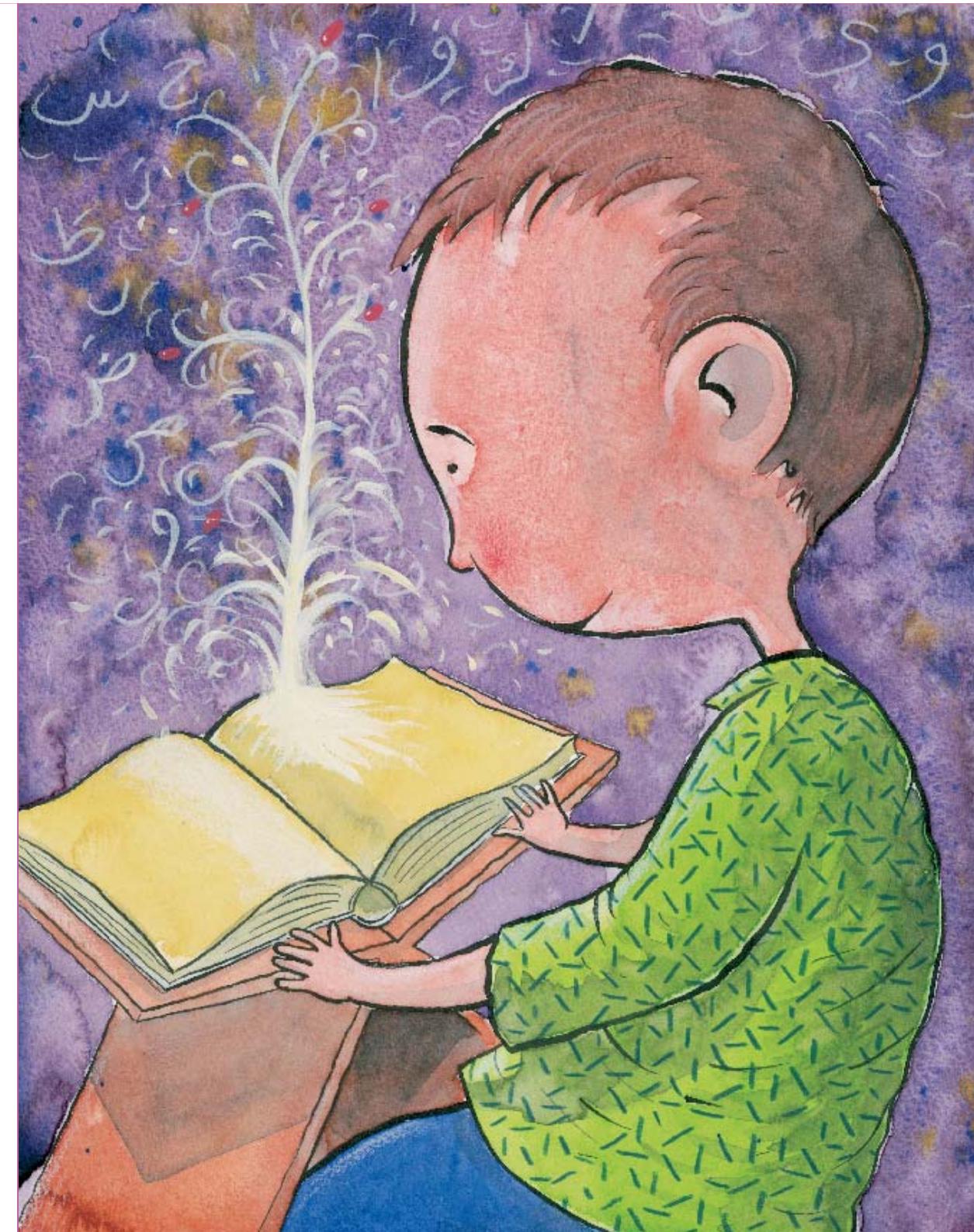
ძვირფასი წიგნი წმინდა ყურანი, აიათებისა და სუ-
რების გარდა, ნაწილებადაც იყოფა, ეს დაყოფა ყურანის
კითხვას გვიოლებს.

ყურანის შესავალიდან დაწყებულ ყოველ 20 გვერდს „ჯუზი“ ანუ ნაწილი ეწოდება. ყოველი ნაწილის დასაწ-
ყისში დამაზი ჩანახატი ყვავილი გველოდება, რომელსაც „ჯუზის“ ყვავილი ჰქვია. ვინც ერთი ნაწილის კითხვას ასრულებს, უთუოდ ამ ყვავილთა კონას ხვდება. ყურანში
ასეთი 30 „ჯუზია“.

(სურა ფათიჰა)

ნათევამი გაფრინდება, ნაწერი დარჩება

ჩვენმა შუამავალმა ალლაპის მიერ მასზე ნაწილ-
ნაწილ გარდმოვლენილი აიათები იმთავითვე წერა-კითხ-
ვის მცოდნე მუსლიმანებს დააწერინა. შუამავლის მიერ
მონაცილი ყურანის დამწერ პირებს „ვაპის“ მწერლები
ჰქვია. მათი მოვალეობა ყოველი გარდმოვლენილი აია-
თის დაწერა იყო. შუამავალზე გარდმოვლენილი ყოველი
აიათი ამ ჯგუფის მიერ, უნაკლოდ იქნა დაწერილი. მათ
შორის იყვნენ: წმინდა აბუ ბექირი, წმინდა ომარი, წმინდა
ოსმანი, წმინდა ალი, საბითის შვილი ზეიდი და სხვა რაბ-
დენიმე პიროვნება. სწორედ მათი დამსახურებაა ის, რომ
ყურანმა ყოველგვარი ცვლილების გარეშე ორიგინალის
სახით მოაღწია ჩვენამდე.

28 ♫ ლაზი ღია ღია ვსავლობ

წმინდა შუამავალ მუპამმედის შემდეგ მუსლიმანებს
წმინდა აბუ ბექირი ჩაუდგა სათავეში. სწორედ მისი
მეთაურობის დროს, წმინდა ომარის ინიციატივით, ყურანი
ერთ წიგნად შეიკრა. ამას თან ერთოდა ყურანის ზეპი-
რად მცოდნების (პაფიზები) დასტური და მას „მუსაკა-
ფი“ ეწოდა. პირველი „მუსაკაფი“ წმინდა აბუ ბექირთან
ინახებოდა.

მისი გარდაცვალების შემდეგ გადაეცა წმინდა ომარს,
შემდეგ კი შუამავლის ცოლს, წმინდა პაფსას, ხოლო მის-
გან წმინდა ოსმანმა მიიღო.

წმინდა ოსმანის ხელმწიფობის დროს ისლამური
სახელმწიფოს საზღვრები ძალზე გაფართოვდა, მრავალ-
მა ადამიანმა მიიღო ისლამი, აუცილებელი გახდა სახელ-
მწიფოს ყოველ კუთხეში ყურანის გაგზავნა, რათა ხალხს
დათის კანონითა და მცნებით ემოქმედა. ამ მოთხოვნი-
ლების შესავსებად დედა წიგნად წოდებული, შუამავ-
ლის დროს დაწერილი ყურანიდან გადმოწერით, ყურანი
გამრავლდა, ახალი წიგნი 7 დიდ ქალაქში გაიგზავნა,
დღეისათვის ჩვენს სახლებში არსებული ყოველი ყურანი
იმ წიგნის ასლია.

ყურანის ბულბულები: პაფიზები

ძვირფასი ყურანის თავიდან ბოლომდე ზეპირად
მცოდნებს „პაფიზები“ ჰქვია.

პაფიზობა ძალიან ძვირფასი და მადლი საქმეა, ყუ-
რანის თავიდან ბოლომდე ზეპირად მცოდნე ადამიანებს
მოსიარულე ყურანსაც უწოდებენ, რადგან ისინი მთლიან
ყურანს გონებაში ინახავენ.

ამჟამად დედამიწაზე ასიათასობით ჰაფიზია. ამა
თუ იმ დასახლებაში თუ ჰაფიზი არ არის, მათ შორის
მკითხვები ადამიანი მაინც აუცილებლად იქნება.

„ააშირი“ ყურანის ამა თუ იმ ნაწილის დაზეპირებუ-
ლი აიათებია.

II. ნაზილი. გავეცხოვ ღვია ღია ღია

29

ხათმი: წმინდა ყურანის თავიდან ბოლომდე წაკითხვა

ხათმი, წმინდა ყურანის თავიდან ბოლომდე წაკითხ-
ვა. ყოველწლიურად წმინდა მუპამმედ შუამავალი (ს.ა.ს.)
რამაზნის თვეში, იმდოროისათვის ნაბოძებ აიათებს ჯებ-
რაილ მელაიქეს უკითხავდა. შემდეგ ჯებრაილიც მას
უკითხავდა. შუამავალიცა და „ვაჰის“ მომტანი მელაიქეც
ერთიმერეს ასეთნაირად უკითხავდნენ ყურანს. შუამავა-
ლი კითხულობდა, ანგელოზი უსმენდა. ანგელოზი კითხუ-
ლობდა, შუამავალი უსმენდა. ურთიერთ წინაშე ყურანის
ასეთ კითხვას „მუჟაჟულე“ ჰქვია, სწორედ ასეთი ურთი-
ერთ წინაშე კითხვის მეშვეობით იქნა წმინდა ყურანი
დღემდე უცვლელად მოღწეული ჩვენამდე.

რამაზნის თვეში ხათმის კითხვის განსაკუთრებულო-
ბა სწორედ იქიდან მოდის. რამაზანში თან ვმარხულო-
ბთ და თან წმინდა წიგნის, ყურანის, თავიდან ბოლომდე
კითხვით ხათმი ჩამოგვავს.

ხელოვნების ნიმუშები

წმინდა ყურანის ლამაზად დაწერისათვის გაფორმე-
ბული, სპეციალური კალიგრაფიული დამწერლობა იქნა
შემუშავებული. მწერლობის ამ დარგს წერის ხელოვნება
ეწოდება. ამ სახის დამწერლობას თავისი სპეციალუ-
რი საწერი მასალა და კალმები გააჩნია. ასევე წერის
განსაკუთრებული წესები აქვს და დამწერლობის ნაირ-
სახეობა გააჩნია. რომ იყო კარგი გადამწერი, უნდა ისწავ-
ლო ამ ხელოვნების მცოდნე მასწავლებელთან. ლამაზი
კალიგრაფიით დაწერილი ყურანი ადამიანს სიამოვნე-
ბას ჰგრძნის. ასეთი ნაწერი ყურანი მრავალფეროვანი და
თვალწარმტაცია. ასეთნაირად მოხატული ასოებით ნაწე-
რი ყურანის სხვადასხვა აიათებს ხშირად მეჩეთებსა და
ძველი მედრესების კედლებზე კევდებით.

წმინდა მუპამმედ
შუამავალი ბრ-
ძანებს:

„ოქვენგანყველაზე
უკეთესი ისაა, ვინც
ყურანს ისწავლის
და ასწავლის“

(ბჟარი, ყურანის
სიმკირფასქ, 21)

წმინდა ყურანის ლამაზად კითხვა

**წმინდა მუჟამედი
შუალეგალი ბრძანების:** „ისლამი ხუთ საფუტელზე იქნა აგებული: მოწმეობა ალლაჰის ერთობაზე და მუჟამედის შუამაკლობაზე, ნამაზის ლოცვა, ზექათის გადახდა, პაჯობა და რამაზნის ოვეში მარხვა“

(ბჭარი, „რწმენა“ 2)

წმინდა ყურანი, ქვენად არსებულ წიგნთა შორის, უკელაზე ლამაზი და საუკეთესოა. სიტყვათა შორის მასში უკელაზე ლამაზი სიტყვებია შერჩეული, ისინი გამჩენი ალლაჰის სიტყვებია. მუსლიმანები ვცდილობთ, რაც შეიძლება ხშირად და ლამაზად ვიკითხოთ იგი, როთაც უდიდესი კმაყოფილება გვენიჭება.

თავდაპირებელად წმინდა ყურანი ხმოვნების გარეშე იწერებოდა, მაგრამ, როცა ისლამი მსოფლიო მასშტაბით გავრცელდა, ახალად გამუსლიმანებულ მმებს წმინდა ყურანის სწავლა ხმოვნების გარეშე გაუჭირდათ, საჭირო გახდა ხმოვანი ასობგრების გამომხატველი ნიშნების დასმა, რამაც ძალზედ გააღვილა ყურანის კითხვა.

წმინდა ყურანის მხატვრულად კითხვა ხელოვნებაა. ლამაზი ხმით ნაკითხი ყურანი მსმენელზე უდიდეს ზემოქმედებას ახდენს. რა თქმა უნდა, ყველა ლამაზად ვერ ვიკითხვათ, მაგრამ მთავარია, ვეცადოთ, რასაც შეგძლებთ, ვიკითხვათ მონღომებით. სანამ წმინდა ყურანის კითხვას დავიწყებდეთ, აბდესი (წყლით განბანვა) უნდა ავიდოთ, მერე „ეუუზუბილდაკი მინეშეიტრანირრააჯიმ ბისმილლააპირრაპმანირრაპიმ“ ვიტყვით და ნელ-ნელა, გულდასმით და მონდომებით დავიწყებთ კითხვას.

ზეგავლენის მქონე წმინდა წიგნი

წმინდა მუჟამედ შუამავალი (ს.ა.ს) ყოველ საღამოს მექაზი თავისი საცხოვრებელი სახლის წინ ლამაზი ხმით წმინდა ყურანს კითხულობდა. მისი კითხვა იმდენად იზიდავდა ხალხს, რომ ურწმუნო მექელებიც კი ფარულად უსმენდნენ მას. ერთ დამეს მექელ ურწმუნოთაგან სამი კაცი შუამავლის კითხვის მოსასმენად ფარულად, ცალკალკე მივიდა. უკან დაბრუნებისას სამივე ერთმანეთს შეხვდა, მაგრამ თავიანთი საქციელი ერთმანეთს ვერა და ვერ გაუმხილეს, თუმცა სიმართლე თავისითვის სამივე გაიგო. „ყურანის ჭეშმარიტებას უარყოფ, არადა

მის მოსასმენად მიღიხარ, რანაირი საქციელია ეს, ვინმემ რომ გაიგოს, რა პასუხს გასცემ?“ ეპითხებოდნენ ერთმანეთს ურწმუნოები. „დღეის შემდეგ ყურანის მოსასმენად აღარ მოვიდეთ“, პირობა დაუდეს ერთმანეთს, მაგრამ მეორე დღეს კალავ ვერ მოითმინეს და ყურანის მოსასმენად ჩუმად მივიღნენ, აი, ასეთნაირად იზიდავდა ყურანი თავისივე უარყოფელებსაც კი.

და, როდესაც კითხულობ ყურანს, სოხოვე ალლაჰს დაცვა საქოლავით განდევნილი შეითნაგან.

(ხურა ნაპლი, აიათი 98).

წმინდა ყურანი ჭეშმარიტად მართალს ამბობს

წმინდა ყურანი უკელასათვის ხელმისაწვდომი წიგნია, საკითხავად, სასწავლებლად და გასაგებად იოლია. წმინდა წიგნი სათქმელს აშკარად და გასაგებად გვეუბნება, ყურანის განსაკუთრებულობა ის არის, რომ სასწავლებლად და დასაზეპირებლად ადვილია. მსოფლიოში ამ თვისების მატარებელი მეორე წიგნი არ მოიპოვება.

იმისათვის, რომ ყურანმა თავისი სათქმელი იოლად გვითხრას, ზოგჯერ წარსულში მომხდარ ნამდვილ ამბებს ზდაპრის სტილით გადმოგვცემს, რათა ჩვენც ამ პერსონაჟთაგან ავიღოთ მაგალითი.

ზოგჯერ, ზოგიერთი აიათის შინაარსის გაგება გვიძებელება, ასეთი აიათები ძირითადად დრმა ლიტერატურული შინაარსისაა. ამ დროს საჭიროა, გადაეხედოთ თეფსირის (ყურანის განხილვის) წიგნს. ამის გარდა მსოფლიოში არსებობს მრავალ ენაზე თარგმნილი ყურანი.

ამა თუ იმ აიათის მნიშვნელობის ძირფესვიანი გაგება თუ გვიჭირს წმინდა ყურანის თეფსირის (განხილვის) წიგნებს უნდა მივმართოთ, ხოლო თუ წმინდა ყურანის ქართული მნიშვნელობა გვაინტერესებს, მაშინ მისი ქართული თარგმანი უნდა წავიკითხოთ.

თუ გვისურს, ყოველდღიური ნამაზის დროს ჩვენს მიერ ნაკითხი სურა „ფათიჰა“ მნიშვნელობა გავიგოთ, უნდა წავიკითხოთ მისი პირდაპირი თარგმანი, მაგრამ

ույ զքե՞րս, ցագօցոտ մոխ Շինաարևո, մաժոն շնճա ՞ազոյոտեատ ցանեոլցուս ՞ոցնեծո եեցադասեցա յբանց, ույ յո այտո սախոս ՞ոցնեծո եցեն յբանց ար ցացահնօս.

Իմոնճա պշրանօ յացոծրոնծուս ցանմանատլցիցլո թօնօս

Պշրանօ աճամունցուս եայցետյեսա դա մարտալնյ յըաբոյյեա, զոնց մոս մո ձաբոյյեաս ցամոյեմայրեա, յսամարտլոնծուս, միացրելոնծուս, աճամունուսատցուս Մյշայրըցլո սակցուցուս Մյմցըցլո ՞պյցուացուուս ունամոս յսասրյցլո նատյել մո էպոցյեա աճցուուս. մոխ մյցնյրոնծուտ աճամունցի ճացրդոմուուտա, ոծուուտա դա մոյսայուարտա մյցարցըցլո եցեծուն, յցունմես, եօյնիյես, քայնծուածուունաս դա ծորուցնաս, մեռլուու դա մեռլուու ՞մոնճա պշրանօս մյցնյրոնծուտ աուուցյեյն տացուուտ.

Մյսլումնեցու, րոմլուց ասրյլցից ՞մոնճա պշրանօս երանեցանցուս, ալլակուս յմայոյուուցյեցուս մոպոցըցուս ցնցից մոմցնուն, մյուոնցուս յոցլուցյեցուս ջանցացյեց, արամոս, թյուուցուս դա ջալարտուս ցնաս ար ցայցըցնուն, թյուուցուս աճցուուս - եօմարտլոյ, որპուրոնծուս աճցուուս - եօմիցուց, յյժմացլոնծուս աճցուուս տացմածուունա դայցացյեց.

՞մոնճա պշրանօս ցարդուուցլունու, սանցագուուցունու աճցուուս ար մյոնե յալցեցու, մրացալնաուրո յոցլուցյեց մունցյեց. աճամունցում ունամուտ ցաոցյեց, րոմ յալումցուուտ դա ցայումցուուտ որուցյ յցուուս դա յրունաուրա յոցլուցյեց. ոնցալուցյեցնյ քանմարցեց դա մատո սանցագուուցունու ցյերեյլունո իամմա ՞մոնճա պշրանօս յցանցլո, յացոծրոնծուս սամարցեցնու լայաց ՞ուցյեցլո մոնոնծուս մուսկոնծուս ցնցից ՞մոնճա պշրանօս դասաս.

՞մոնճա պշրանօ աճամունցուսատցուս ույ ամունցիցունու, րոցուուց ուցուս միոս սեօվո. մոխոտ ցանաուդա ՞յցուուտու, մոխոտ ցանունցունու սամյարո, մոխոտա դաւուց յըայնա աճամունուս յոցլուցյ, սամարտալու, նցոնծու, եօմշցուց, մյցուունու

ծա ծա ծեցնոյըրյեց. մոխոտ ցամրայլուա յըայնա ձաթուուսան եալնե.

՞մոնճա պշրանօս աճամունցուս յինյոնծուսացան ցանիմյնուա ասնցլո.

՞մոնճա պշրանօս աճամունցուս յըուուրուուտուրուս յոնցուս ցայուց ասնցլո.

՞մոնճա պշրանօս աճամունցուս մյցունուունա-մունա ասնցլո.

՞մոնճա պշրանօս աճամունցուս մյցուունուսա դա եօյցարյցլուս արսո ասնցլո.

՞մոնճա պշրանօս աճամունցուս աճամունցուս աճամունցուս յըուուրուուրուս ասնցլո.

ՎՃԱՐՈՒԹԵՐՈՅ . . .

ჭიათურება თავისი სახელი

როგორც ცნობილია, უდიდესმა ალლაპმა ჩვენს საყარელ წმინდა მჟავამეტ შუამაგალს (ს.ა.ს) აიათები გარდმოუკლინა, ეს აიათები შეკრებილია ყურანში. სწორედ ასეთი კრებულისაგან შემდგარი ყურანის ერთეულთ თავს ჩვენი სახელი, „ჰიანძველა“ ჰქვია, ორმეტშიც ჩვენი წისაპყებისა და წმინდა სულეიმან შუამაგალს შორის მომხდარი ამბავის გადმოუკეთელი.

մուծութ, տաշգաձանը զայլած էր ուստի զայլած զայլած բացեցնութ պշտանիս 27-յ և շորած, րոմելու սահ չէ կունքայլած սահը լուտ մուսկեցնուցն է. լեռ և շորա 93 աստուսացն շեցնած, մասն մուծութած շիմուցն օսպուտեցն օսպուտեցն:

რწმენა უდიდეს ალლაპტზე და მხოლოდ მასზე თაყვანისცემაა, ალლაპტისაგან გარდმოვლენილ ყურანზე დაჯერებაა. რომ, რასაც ვერ ვხედავთ და რაც არ ვიციო, ის ალლაპტა იცის და ხედავს, ყოველგვარი სიკეთე ალლაპტისგანაა და რომ მას სამისოდ (შეუქური) მაღლომბა უნდა შევწიროთ, წმინდა სულეიმან შეამავალსა და მბრძანებელ ბელისს შორის მომხდარი ამბავი, წმინდა შეამავლების: მუსას, სალიპისა და ლურის ცხოვრებიდან გაიზოდები, ყოველივე ეს ჩემი სახელწოდების სურა-შია მოთხრობილი. ზოგიერთ ადამიანს, მიუხედავად იმისა, რომ საოცრებებით აღსავს ამბებია მოთხრობილი ყურანში, ალლაპტი მაინც არ სწამს, მე კი, რაც უფრო ამაზე ვფიქრობ, უმაღვე ალლაპტს მაღლობას ვსწირავ.

სანამ წმინდა სულეიმან შუამავლის ამბებს მოგითხოვდე, მანამდე მინდა ჭიათუკველების ყოფა-ცხოვრება გაგაცხო, დარწმუნებული ვარ, გაოცებული დარჩებით.

ჩვენ, ჭიანჭველების, სამ სახეობად ვიყოფით: ჭიანჭველების მმართველი დედოფალი, მამრი ჭიანჭველა და მუშა ჭიანჭველა. ყოველი სახეობა თავისი მოვალეობის სრული ცოდნით ველინება ამჰვეყანას. ჩვენ თქვენსავით სკოლა, სწავლა, გამოცდა და დიპლომი არ გვჭირდება, რაღაც ყოველივე ამას პირდაპირ ჩვენივე გამჩენი გვასწავლის.

მიუხედავდ იმისა, რომ ძალიან პატარები ვართ, უდიდესმა ალლაჟმა განსაკუთრებული თვისებები მოგანიჭა: სისტემაზერობა, წვრილმანი ანგარიშების გამოყვანა-გამოთვლა, ერთიმეტორებშორის სამუშაოს განაწილება და რაც მთავარია, გარჯისუნარიანობა. წევნი ცხოვრების პი

რობერტი ძალიან მდიმე და მნელია. პურის ერთი მარცვლის ბუდეში ჩასატანად რამდენიმე საათი გვჰირდება ამიტომ ინება ალლაპმა ჩვენთვის ათასობით ჯგუფურად ცხოვრება, რომ ძლიერნი გყოფილიყავით. ჩვენ სხვა ცხოველებისაგან საოცრად განსხვავებული ვართ და ჩვენი ცხოვრების პირობებისათვის შეხამებული აგებულება გვაქვს.

ხევები ხვენივე ბუდეებს მიწის ქვეშ ვაკეობთ და
ერთიმეორესთან გზებით ვაკავშირებთ, რადგან მოსალო
დნელია უამრავი ხიფათი, როგორც ადამიანების მხრიდან
ასევე წვიმისგანაც. ცურვა არ ვიცით, ამიტომ წელში
მალე ვიხრჩობით, ადამიანები კი ზოგჯერ ვერ გვამჩნევენ
და ზოგჯერ კი განზრას გვანადგურებენ. ცოტა კურად
ღებით რომ იარონ, მაშინ ხევნც შეგვამჩნევენ და გადავ
რჩებით ამ უბედურებას. გთხოვთ, ხევნს მიმართ ცოტა
კურადღებით იყოთ!

ასელა კი წმინდა სულეიმან შეამავლის ამბავს მოგიყვებით. ღმერთმა მრავალი არსება წმინდა სულეიმან შეამავლის მბრძანებლობაში მოაქცია. ქარი სასურველ ადგილას ატარებდა, ჩიტები მას ამბავს უზიდავდნენ, მოები მასთან ერთად ალლაპს ადიდებდნენ და სხვა. ღმერთმა მას შეამავლობასთან ერთად, სელმწიფობა, სიბრძნე სიმდიდრე უბორა, ჩიტებისა და ცხოველთა ენა ასწავლა. მიუხედავად ამისა, იგი არასძროს მედიდურობდა, რადგან მან იცოდა, რომ ყოველივე ეს გამჩენის წყალობა იყო. იგი ისეთი გულმოწყალე იყო, რომ გზის ერთი მხრიდან მეორე მხარეს მომავალი ჭიანგველების ჯგუფიც კი შენიშნა და ლაშქარი შეაჩერა, რომ ისინი არ გაქსრისათ.

წმინდა სულეიმან შეკაბავალმა უდიდეს ალლაჟს სთხოვა, რომ იგი ისეთი საქმის ინიციატორი გაეხდა ხალხს რომ შეუყვარდებოდა და საიქონშიც ჯენერალი (სამოთხით) დაჯილდოვდებოდა.

მოვიდნენ

როცა მოვიდნენ
(სულეიმან შეამა-
გალი და ლაშქარი
მისი) ჭიანჭველას
ხეობაში, ერთმა ჭი-
ანჭველამ თქვა:
„ჰეი, ჭიანჭველებო!
თქვენს სამყოფებში
შედით, რათა არ
დაგაბიჯონ სულეი-
მანმა და ლაშქარმა
მისმა, უნებლიერდ, ისე,
რომ მათ ვერც კი
გაიგონ. მის ამ სი-
ტყვაზე გაიცინა სუ-
ლეიმანმა და თქვა:
„ღმერთო ჩემო! მიმ-
მართე შენდამი მად-
ლობის გამოხატვის
გზას, იმის გამო, რა
სიკეთეც მარგუნე მე
და ჩემს შშობლებს,
და დამადგინე ისეთი
კეთილის ქმედების
გზაზე, შენ რომ
კმაყოფილი იქნები
და შემიყვანე შენის
წყალობითა კეთილ-
ისმექნელ შენს მონა-
მსახურთა რიგებში.

(სურა ნემლი, აიათი 18,
19.)

მოვიდნენ

ნიშნავს, რომ გვწამდეს ერთი ღმერთი ალლაპი და სხვა არაფერს ვეთაყვანით და ვევედროთ. ვისაც ერთი ღმერთი სწამს, ისინი არასდროს ლოცულობენ კწრპებზე და არასდროს ითხოვენ მათგან დახმარებას. სინამდვილეში უსულო საგნებისაგან დახმარების მოთხოვნა და მათზე ვედრება დათისმოსაობა როდია. ასეთ საქციელს მხოლოდ და მხოლოდ უფიცნა თუ სჩადიან.

წმინდა ყურანი რადგან ერთღმერთიანობაზე (თვალი-დზე) ამახვილებს დიდ ყურადღებას. შეგვიძლია გთქვათ, რომ ერთღმერთიანობა ყურანის მთელი თემა და გულია. ადამიანი, როცა ალლაპის არსებობისა და ერთობის საწინააღმდეგოდ იქცევა და მოქმედებს, მისი რწმენა შრება და ილევა. როგორც გულის განერებით ადამიანი კვდება, შესუსტებული რწმენაც დროთა განმავლობაში ქრება.

ადამიანი, როდესაც რწმენის კანონებით მოქმედებს, აუცილებლად სიკეთისაკენ ისწრაფვის და ცუდს განერიდება. ეს კი რწმენის ბუნებრივი შედეგია, მირწმუნე ყურანის მიერ ნაჩვენები გზით ივლის, რაც საბოლოოდ ადამიანში კეთილი ქმედების სურვილს აყალიბებს და იგი როგორც პიროვნება, ყველასათვის სანდო და პატივ-ცემულია.

წმინდა ყურანი ასევე გვიხსნის, რომ ამქვეყნიური ცხოვრება დროებითია, ადამიანები სიკვდილის შემდეგ უნდა გაცოცხლდნენ და პასუხი უნდა აგონ თავიანთ ნამოქმედარზე.

ნაწილი მშამე

წმინდა ყურანში რა არის მოცემული?

ძირითადი საჯოთხები

ყურანის ძირითადი თემა ალლაპი და ადამიანია. ყურანი გვიხსნის და გბასწავლის ჩვენს გალდებულება-მოვალეობებს ალლაპის, ჩვენივე თავის, მშობლების, ოჯახის, მთელი კაცობრიობის, ცხოველებისა და ბუნების წინაშე. ყურანი ყველა საჯოთხში სწორ გზას გვიჩვენებს.

იგი ადამიანისაგან მოითხოვს ალლაპისა და შუამავლის მიმართ მორჩილებას.

ყურანში მოცემულია, როგორც რწმენის, დათისმასურებისა და მორალის საფუძვლები, ასევე კვების, ქორწინების, გეონომიკისა და სოციალური თემების, ინდივიდისა და საზოგადოების ურთიერთობის უამრავი ამომწურავი ასენა-განმარტება. ასევე გადმოცემულია შეამავლთა ისტორიები და მათ მიმდევართა გმირული დათისმოსაობის ამბები, რომელთა წაკითხვის შემდეგ ადამიანი უთუოდ იდგბს მაგალითს მათი ცხოვრებიდან.

თაყვანი
თაყვანი ეცით ალლაპის და არ გაუჩინოთ არა მოზიარე, და კეთილად მოეპყარით დედ-მამას და ახლო ნათესავებს და ობლებსა და დარიბებს და ახლო მეზობლებს და შორეულ მეზობლებს და გვერდში მყოფ მეგობარს და მგზავრს და თქვენს ხელქვეითად მყოფო. უქმედად, ალლაპის არ უყვარს, ვინცაა ამაყი და მედიდური.

(სურა ნისა აიათი 36)

მოწმუნებო! ერთ-მა ტომა მასხად არ აიგდოს მეორე ტომი, შეიძლება ისინი უფრო უკა-თესი იყვნენ მათზე, და ნურც ქალები აიგდებენ მასხად სხვა ქალებს, შეიძლება ისინი უფრო უკათესი იყვნენ მათზე, ერთმანეთი არ შეურაცხეოთ, ერთ-მანეთი (ცუდი) მეტ-სახელით არ მოიხსენიოთ. რწმენის მიღების შემდეგ „ცდომილება“ რა-ოდენ ცუდი სახელია, და ვინც არ მოინაიებს, აი, სწორედ ისინი არიან ცოდ-ვილ-დესპოტი.

(სურა პუჯურათი, აიათი 11.)

წმინდა ყურანი რწმენის საფუძვლებს გვასწავლის

ყურანი უწინარესად ადამიანებს რწმენისაპერ მოუწოდებს. ამ საკითხის ირგვლივ ყველა იმ დეტალს ხსნის, თუ რას უნდა ერწმუნოს ადამიანი. წმინდა ყურანის მიერ მოწოდებული რწმენის საფუძველთაგან პირველი გამჩენელი ალლაჰის რწმენაა, შემდეგ რიგის მიხედვით: რწმენა მელაიქების (ანგელოზები), და მიერ წიგნების, შეამავლების, საიქიო განკითხვის დღის, ბედისწერის, რომ ყველა-ფერი, კარგიცა და ცუდიც, ალლაჲისმიერია. ჩვენ გვწამს ალლაჲი და მის მიერ ნაბრძანები რწმენის საფუძვლები.

წმინდა ყურანი ადამიანებს ისლამზე მორჩილებას მოუწოდებს. ყოველმა ჩვენგანმა ამქვეყნად ნამოქმედარზე პასუხი უნდა აგოს, უამრავი გამაფრთხილებელი აიათი გვამცნობს, რომ ალლაჲი მის მიერ ნაჩვენები გზით მოსიარულებს საიქიო სიკეთეს პპირდება. ერთი სიტყვით, წმინდა ყურანი გვასწავლის, რომ ამქვეყნიური საცხოვრისი დროებითია, მუდმივი კი საიქიოა, ამიტომ თადარიგი დროზე უნდა დავიჭიროთ. ყოველი ადამიანი ამქვეყნად ნამოქმედარის სამაგიეროს აუცილებლად მიიღებს. ამიტომ წმინდა ყურანი გვაფრთხილებს, რომ არასოდეს დაგვაიწყდეს საიქიო საცხოვრისი და განკითხვის დღე.

ყურანი და მისახურებას გვასწავლის

წმინდა ყურანში ნაბრძანებია და მისი ძირითადი საფუძვლები. მაგრამ თუ როგორ უნდა ვიკითხოთ ყურანი და როგორ შევისწავლოთ და მისახურების ესა თუ ის დეტალი, ამას მუჭამედ შეამავლისაგან ვსწავლოთ. მან მუსლიმანებს თავისი შესრულებით პირადად აჩვენა და მისი ძირითადი საფუძვლების ფორმა და სახე. მისგან ვსწავლობთ არამარტო და მისი ძირითადი საფუძვლების ფორმას, არამედ რჯულის მთლიან საფუძვლებს, მისი ცხოვრება და ქვემები ჩვენთვის უდიდესი მაგალითია, მან

ბრძანა: „მე როგორც ვლოცელობ ნამაზს, თქვნც ისე იდოცეთო, პაჯობის და მისახურებანი ჩემს მსგავსად შეასრულეთო.“

ნამაზი ყოველდღიური და მისახურება. იგი უდიდეს ალლაჲისა და ჩვენს შორის უწყვეტი კავშირის მატარებელია, სისუფთავე და ჯანმრთელობაა. ლოცვამდე აღებული აბდესით (განბანგა) ორგანიზმი სუფთავდება ყოველგვარი სიბინძურისაგან. დღეში ხუთჯერ ქაბასაკენ მლოცვავი ადამიანი ცუდ საქციელს აუცილებლად განერიდება და კეთილისმსურველი შეიქმნება.

მარხვა წელიწადში ერთხელ, რამაზნის თვეში სრულდება. მარხვას უდიდესი ფიზიკური და სულიერი სარგებელი მოაქვს ადამიანისათვის.

ზექათი ქონების გაცემით შესრულებული და მისახურება, რომლის გაცემა მდიდარ მუსლიმანებს ევალებათ. ისინი ვალდებული არიან, იმ თანხისაგან, რომელსაც წელიწადის განმავლობაში არ ეხებან, ანუ საჭირო არ გამხდარა მათი გამოყენება, გასცენ და რიბებს ზექათი. ეს კი საბოლოო ჯამში სოციალურად დაუცველი ფენის სოციალურ მდგომარეობას გააუმჯობესებს და ადამიანებს, მატერიალური სიმდიდრის განურჩევლად, ერთმანეთთან დაახლოებს.

პაჯობა (მექას მონახულება) მატერიალურად შეძლებული მუსლიმანისათვის სიცოცხლეში ერთხელ აუცილებლად შესასრულდებული და მისახურებანი არა მდიდარ, ურთიერთპატივისცემითა და სიყვარულით ერთადერთი გამჩენელი ალლაჲის წინაშე ლოცვლობენ ქაბაში.

ამათ გარდა, რამაზნის თვეში გასაღები „ფიზიკის“ წყალობა, ყურბნის (მსხვერპლი) შეწირვა, ყოველი საქმის ლამაზად და კეთილად შესრულება, სხვისადმი კეთილის სურვილი, კარგი საქციელი და გაჭირვებულებზე დამარტინებაც და მისახურებაა, გასმობის პირას მისუდ ყვა-

მოწმუნებო! არ მო-ჟევეთ შეითნის (ეშ-მაბის) კვალს, ვინც შეითნის კვალს გა-ჟევება იგი (შეით-ანი) უეჭველად, უქა-დაგებს (მას) ცუდსა და მოუწონარს.

(სურა ნური, აიათი 21)

უქვეგელად, ალლაპი
ბრძანებს სამარ-
თლიანობას, სიკეთეს
და შეწევნას ნათე-
საგებისადმი; და
კრძალავს სისაძა-
გლებს, უხამსობასა
და უსამართლობას,
რჩევა-დარიგებას
გაძლევთ თქვენ,
რათა გონის მოვალო!

(სურა ნაჭლი, აიათი 90)

A decorative horizontal border at the top of the page, featuring a repeating pattern of stylized leaves and flowers in a dark brown or black color.

წმინდა ეკურანი გელორებას გვასწავლის

შინდა ეკურანში ალლაპის მიმართ ძალიან დამაზ-
ზი და მოხდენილი საკედრებლებია მოცემული. გამჩენი-
თვითონვე გვასწავლის თუ როგორ ვევედროთ მას. ჩვენ
ჩვენსავე გამჩენს, ჩვენზე ნაბოძები უამრავი სიკეთის გამო-
მადლობას ვწირავთ, ხოლო როცა გასახტირში ვეარდებით
ხელებს აღვაპყრობთ და ვევედრებით მას, მხოლოდ მის-
გან ვთხოვთ დახმარებას, უდიდეს გამჩენს ქმის ჩვენი-
ვედრება და გულით ნავედრები ერთ დროს აგვისრულ-
დება.

კედრება დათისმსახურების მთავარი ღერძია, ალ-ლაპისა და მის მონაშისახურს შორის დამაკავშირებელი ხიდია. ჩვენს გულთ ნადები ყოველი ფარული ზრახვა იცის ღმერთა, ასევე იცის ჩვენი გაჭირვებაც, სწორედ მაშინ, როცა ყველაფრისაგან იმედი გადაგვეწურება, ალ-ლაპის მოულოდნელი დახმარება მოვა, რადაც მიზეზის სახით და გამოვალთ ძღვომარეობიდან, ეს ჩვენი მისდამი გულწრფელი ვეღრების შედეგია, მას არასოდეს სურს ადამიანების გაჭირვებაში ყოფნა. ჩვენი ვალია, გულით ვევედროთ ღმერთს, ყველაფრის მცოდნე გამჩენი ალლაპი ადამიანებს არა აღნაგობაზე, არამედ გულში უყურებს.

წმინდა ყურანი ზორბეგობას გვასწავლის

წმინდა ყურანი ნათლად ხსნის ზრდილობის საფუძვლებს და მათ შესრულებას მოითხოვს. ადამიანების ბედნიერება ამ საფუძვლების შესრულებაზეა დამოკიდებული.

დედ-მამის მიმართ კეთილდად მოპყრობა, ნათესავებზე, გაჭირვებულებზე, მგზავრებზე დახმარება, მიცემული პირობის შესრულება, სანდოობა, ცუდი ქცევისაგან განრიღება, ობლის ქონების დაცვა, ქველმოქმედება, აზროთ გაზიარება, ვალდებულების პირნათლად შესრულება, გარჯა, გამმეტობა და სხვა მრავალი ზრდილობისა და მორალის

Digitized by srujanika@gmail.com

ლმერთო ჩვენო!
მოგვიტავე მე, ხემს
მშობლებსაც და
მორწმუნებებსაც ან-
გარიშაგბის დღეს.

(სურა იბრაჰიმი, აიათი 41)

ჩვენ, ვურჩიეთ ადამი-
ანს მშობლებისადმი
კეთილად მოჰყურობა.

(სურა აჟყაფი, აიათი 15)

საკითხი ადამიანს ამ ქვეყნად და საიქიოშიც ბედნიერებას მოჰვერის. ალლაპის მიერ დაკანონებული ზღვრების დაცვა, კეთილისინდისიერება, პირობის აღსრულება, ნამუსი და ზრდილობა უურანში მოცემული უკელაზე ძირფასი და საუკუნადღებო საკითხებია.

წმინდა ყურანის მიერ მითითებული ერთ-ერთი საპატიოს განვითარების მიზანისა და მიმართ მიმდინარეობის დაცვასა და მათ მიმართ მართლზომიერად მოპყრობას ნიშნავს. გამჩენი, რწმენის, ენისა და ეროვნების მიუხედავად, ყოველი ადამიანის მიმართ სამართლიან მოპყრობას გვიბრძნებს. მუსლიმანები, ამ ბრძანების თანახმად, ისტორიის მანძილზე სხვადასხვა რელიგიისა და სხვადასხვა ეროვნების ხალხებთან მუდამ მმურად და მეგობრულად ცხოვრობდნენ. მიუხედავად იმისა, რომ მუსლიმანურ სახელმწიფოებში საუკუნეების განმავლობაში სხვადასხვა რელიგიის მიმდევარ ხალხებს უცხოვრიათ და დღესაც ცხოვრობენ, მათ მიმართ ზეწოლა ან შევიწროება, იმისათვის რომ აჯალებინათ შეეცვალათ რელიგია, არასდროს ყოფილა.

ადამიანის სულის სილამაზე და სიფაქიზე, ზრდოლობაში აისახება. ზრდილობიანი პიროვნების შინაგანი ზრახვები ყოველთვის დადებითი და კეთილია. ყველაზე კარგი ისაა, ვინც ალლაპს და შუამავალს იწამებს და მათ მიერ მოწოდებულ გზას გაპირება.

წმინდა ყურანი გვიბრძანებს: განვუდგეთ ტყუილს, სიყალბეს, ბილწისტყვაობას, ქედმაღლობას, ცინიზმს და სხვა ბოროტ და ცვალ ჩვევებს.

წმინდა ყურანი, ყველა იმ ზრდილობის საფუძველს
გვამცნობს, რომელთა დაცვით ადამიანი ამქვეყნადაც და
საიქიოშიც პოვებს ბეჭინიერებას.

ადამიანს თავისთვიდან დაწყებული გამჩენით დამ-
თავრებული, კველა გაჩენილის მიმართ პასუხისმგებლობა
აკისრია. გამჩენის მიმართ პასუხისმგებელობა დათისმ-
სახურებით სრულდება. ადამიანის მიმართ პასუხისმგებ-
ლობა კი ურთიერთ პატივისცემითა და თავაზიანი მოპ-

წმინდა ყურანი აღალსა და
აკრძალულს, კარგსა და ცუდს,
სწორსა და მცდარს გვასწავლის

წმინდა ქურანი გვასწავლის, თუ რა ჰქმნა ალლაჟმ
ნებადართული და რა აკრძალული, თუ რაა კარგი დ
ცუდი, გვიორჩევს კეთილისა და კარგის გამრავლებას, ცუ
დისაგას გარიდებას, რადგან ალალი და კეთილი საქმეებ
და ქცევები შევებას გვვრის, ცუდი კი გულს გვიხმობს.

წმინდა ეკურანი უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებს ოჯახს

წმინდა ქურანი საზოგადოებრივ სფეროში უდიდეს
მნიშვნელობას ანიჭებს ოჯახის ადგილს. იმისათვის, რომ
ოჯახმა მშვიდად, ბედნიერად და ურთიერთშეხმატები-
ლებულად იცხოვოს, წმინდა ქურანი ოჯახის კველა
წევრს ერთმანეთის მიმართ თავიანთ ვალდებულებებს
სათითაოდ ამცნობს. მშობლებისგან ითხოვს: აღზარდონ
ზრდილობიანი, შრომისმოყვარე, ალალი და პატიოსანი
ჯანმრთელი შვილები. შვილებს კი მშობლების მიმართ
პატივისცემას, თავაზიანობას, მოხუცებულობის ქამს მათ-
ხე ზრუნვას ავალებს. კველას ქვრივ-ობლებისა და და-
რიბ-დაჩაქთა დაპურებას გვიძრძანებს.

და ბრძანა შენმა ღმერთმა, რომ თაყვანი არ უნდა სცე მის გარდა სხვას არაფერს და კეთილად უნდა მოჟყრო მშობლებს, და თუ იმა(მშობელ)თთაგან ერთი ან ორივე შენთან მიაღწევს მოხუცებულობის უამს, არც კი უთხრა „ოოპ“ და არც გაკიცხო, უთხარი მათ მხოლოდ ტებილი სიტყვა.

(სურა ისრა, აიათი 23)

წმინდა ყურანი სიყვარულს გვასწავლის

წმინდა ყურანი ჩვენგან ოჯახისა და მშობლების სიყვარულს ითხოვს. გვახსენებს, რომ ჩვენი ამ ქვეყნად მოვლინების მიზეზი ჩვენი მშობლები არიან და მშობლებსა და მშობლებს პატივით მოვაჟყროთ.

ასევე წმინდა ყურანი ჩვენგან მოითხოვს, ნათესავები გვიყვარდეს და მათთან მტკიცედ ვიყოთ სიყვარულით დაკაგშირებული. ასევე გვიყვარდეს მეზობლები, ვიყოთ მათთან კარგ ურთიერთობაში და გაჭირვების დროს დავხმაროთ მათ. ჩვენ ხომ მეზობლებთან გვერდიგვერდ ვცხოვრობთ. თუკი მათ მწუხარებას გულით გავიზიარებთ, ამით დარღს შევუმსუბუქებთ, თუ მათ ბედნიერებას გავითავისებთ, სიხარულს შევმატებთ.

წმინდა ყურანი ჩვენგან ითხოვს, გვიყვარდეს ადამიანები ეროვნებისა და წოდების განურჩევლად, რადგან ალლაჰმა ყველა თანასწორუფლებიანი გააჩინა. არავინ არავისზე მაღლა არ დგას. ღმერთის წინაშე ნამდვილი სიმაღლე ღვთისმსახურებასა და ღვთისმოშიშობაში აისახება. ვინც ალლაჰს არ ეურჩება და მის სიყვარულს დაიმსახურებს, ამაღლებული პიროვნება ის არის. თუკი ერთმანეთი გვეყვარება, ამ ქვეყნიერებას ბაღნარად ვაქცევთ, ეს კი ჩვენს ხელთაა. ომებმა და უთანხმოებამ კაცობრიობას უბედურებისა და მწუხარების მეტი რა მოუტანა? ადამიანის სიცოხლეზე ძვირფასი არაფერია. ჩვენს წმინდა წიგნში მოთხოვნილია, რომ თუ ერთი ადამიანის სიცოხლეს გადაარჩენ, ეს კაცობრიობისათვის სიცოხლის მინიჭების ტოლფასია. ასევე, ერთი ადამიანის მოკვლა, კაცობრიობის მოკვლის ტოლია, ამას ყურანი გვასწავლის.

წმინდა ყურანი ჩვენგან მოითხოვს, ხელი გავუწოდოთ უსახლკაროებსა და უპატრონოებს, დავეხმაროთ მიუსაფარსა და გზად დარჩენილს. ყველგან და ყოველთვის სიკეთე ვთქსოთ.

წმინდა ყურანი გვავალებს, სულიერი თუ უსულო, ყმელა არსება გვიყვარდეს.

ვფიცავ, ალლაპის
შეაძავალი ოქვენთ-
ვის საუკეთესო მაგ-
ალითია.

(სურა აჭზაბი, აიათი 21)

A decorative horizontal border at the top of the page, featuring a repeating pattern of stylized leaves and flowers in a light beige or cream color.

დამით ცაში მოელგარე ვარსკვლავები, მთვარე, მზე,
წვიმა და ქარი, მოჩუხებუები ნაკადულები, მრავალფეროვანი
ყვავილები, პატრიტი მოფარფატე პეპლები და ხეებზე შე-
მომსხდარი მგალობელი ჩიტები, - ეს ყველაფერი ჩვენს ვე
გამჩენს გვასსენებს, თითქოსდა ყოველ წამს უკრაში ჩაგვ-
ძანის, რომ „დედამიწაზე ყველაზე ძირფასი ქმნილება
ადამიანია“.

წმინდა ყერანი ჩვენგან ითხოვს: გვიყვარდეს ჩვენივე
გამქენი ალლაპი, იმიტომ, რომ ამქვეყნად კველაფერი მან
ჩვენთვის გააჩინა, მას ჩვენ ძალიან ვუყვარვარო და ჩვენც
ძალიან გვიყვარს იგი. ასევე ძალიან გვიყვარს წმინდა
წიგნი ყურანი, რომელმაც გვასწავლა ადამიანის სიყვა-
რული.

წმინდა ყურანი ჩვენგან ბავშვების მიმართ სიყვარულით მოპყრობას მოითხოვს. პატარებს მოფერება სჭირდებათ. თითქოსდა ბავშვებიც იმისათვის არიან გაჩენილი, რომ გვივარდეს ისინი. ისე, როგორც წყალი სიცოცხლეს აძლევს კვავილებს, ბავშვსაც ასე ესაჭიროება საზრდოდ სიყვარული და მოფერება. ისლამი გვიძრდანებს: „მოვალეობით მიუსაფარ და მატერიალურად გაჭირვებულ ბავშვებს, შეძლებისდაგვარად მათ დახმარების ხელი გავუწოდოთ.

ბავშვები სპერტი და უცოდველნი მოვლინენ ამ ქვეყანას. წმინდა კურანი მათ მოვლინებას მუდამ სიტყვა „სახარებელით“ მოიხსენებს. ყოველი მათგანი თითოეულად საყვარელი ქმნილებაა.

ბავშვები უდიდესი გამჩნის მიერ ჩვენზე ნაბოძები საჩუქარი და ოვალის გამბრწყინებელი ქმნილებები არიან. წმინდა ყურანი მათ „ოვალის სხივს“ უწოდებს. ისინი დედ-მამის, ბებია-ბაბუების ოვალის ჩინკვით ფაქიზი მოსაფრენებელი და საზრუნოვანი არიან.

წმინდა ყურანი მათ ამქვეყნის სამკაულს უწოდებს, რადგან ეს ქვეყანა ბავშვებით არის მშვენიერი და ხალი-სიანი.

საყვარელ წმინდა მუჭამმედ შეკავალე (ს.ა.ს.) ძალიან

უყარდა ბავშვები და დიდ პატივს სცემდა მათ. კალთაშ ჩაისვამდა და, - „ესენი ჯენეროს (სამოთხის) სახიამოვნო სუნის მატარებელი არიანი“, - იტყოდა ხოლმე. იგი ბავშვების წევნინებას საერთოდ ერიდებოდა. ობლები წევნინება-დამცირება მისითვის ტანჯვა იყო. იგი ობლებავშვებს ხშირად ზურგზე შემოისვამდა, ათამაშებდა და ეცუმრებოდა, გზაში თუ შეხვდებოდა, მიესალმებოდა და გულში ჩაიხუტებდა, დაპკოცნიდა, მიეფერებოდა, მდგომარეობას გამოპკითხავდა და გაეთამაშებოდა. იგი გული სიდრმეში მათ მწუხარებას გრძნობდა.

უფროსები უნდა ეცდებოდნენ ისე მოეცყრონ ბაგშვებს, როგორც წმინდა ქურანი და წმინდა მუჰამედ შეამავლით (ს.ხ.ს.) ბრძანებს.

წმინდა ყურანის ოჩეული ბავშვებს

ბავშვებისადმი ოჩევები, ოომლებიც ყურანშია მოცე
მული, უძჭველად, ალლაჰისმიერია, ამიტომ ყოველი მორწე
მუნე ბავშვისთვის დიდად საყურადღებოა იმ ოჩევები
მიხედვით მოქმედება.

კუკელი ღვთიური რჩევის ჩვენამდე მომტანი წმინდაშუამავლები არიან, ამიტომ, რა თქმა უნდა, მათ მიერ მოტანილი რჩევებიც ერთნაირი შინაარსის მაჩარებელია.

წმინდა იბრაჟიმ და იაყებ (იაკობ) შუამავლები მიერ თავიანთი შვილებისადმი რჩევები, წმინდა ქურანში ასევა გადმოცემული: „შვილებთ! ღმერთმა ოქენეთი რჯულად იხდამი აირჩია, ამიტომ არ მოჰკვდეთ თუ აიშმით მუსლიმანი“.

„(ურმავენოები) ნუთუ თქვენ იქ იყავით, როცა
იაყდბა სიკვდილის წინ თავის შვილებს უთხრა
ჩემ(ვარდაცვალები)ს მერე ვის უნდა ეთაყვანოთ? მათ
მიუგეს: ვეთაყვანებით შენს ღმერთსა და შენი მამა-პაპე
ის: იძრავიმის, ისმაილის და ისპაის ერთადერთ ღმერთს
ჩვენ მორჩილ კუჭებით მას და მუხლიძანი ვართ“

(სურა ბაყარა, აიათი 132-133)

და როცა ოქვენი შვილები ზრდას-რულ იქმნებიან, ითხოვთ ნება (საძინებელი ში შემთხვევისათვის ისე, როგორც ითხოვეს მათამ-დელებმა. ასეთნაირად გაგიმარტავს ალლაჟი თავის აიათებს, ალლაჟი მცოდნეა, ბრძენია.)

(სურა 64-ით, აიათი 59)

— „ერთ დროს ლოყმანმა თავის შვილს ასეთი რჩევა მისცა: შვილო! ალლაჟის ნურაფერს გაუტოლებ! რადგან ალლაჟისადმი თანამოზიარის დაწამება უდიდესი ცოდ-გაა.“

— „ადამიანებაც კურიეთ მშობლებისადმი კეთილდად მოპყრობა, ივი (ხომ) შუცლით ატარა დედამ კოველდა-დიური დაკრდომით და მისი ძემუხებან მოკვეთა ხდება თრ წელიწადში, (ამიტომ კუპრანანები მას), რომ მადლობა შემოვცვირე მე და შენს მშობლებს, საბოლოო დაბრუნება ჩემთანაა.“

— „და თუ გეკამათებ-გეწინააღმდეგებიან იმაზე, რომ თანამოზიარე გამიხინო მე, რის შესახებაც შენ არ გაგა-ნია ცოდნა, (ამ შემთხვევაში) პატივი არ ხევ (არ დაუ-ჯერო) მათ, და (მხოლოდ) ამქვეყნად მოუყარი კეთილდად და მაჲყ მათ გზას, კინც ჩემსეკენ მოიცავ, შემდეგ თქვენი დაბრუნება (მხოლოდ) ჩემთანაა და აი, მაშინ გაცნობებ თუ რასაც აკეთებდით“.

ლოყმანმა შვილისადმი რჩევა-დარიგება ასე გააგ-რძელა: „შვილო! (ესა თუ ის) ნამოქმედარი, მარცვლის თდენაც რომ იყოს და ივი იმყოფებოდეს ქლდები, ან ცაში, ან მიწაში დაფარული, მას ალლაჟი (განეითხეს დღეს ადამიანთა წინაშე) მოიგანს, რადგან ალლაჟი კოვ-ლი ფარულის მცოდნეა, კულდაფრის მცოდინარება.“

— „შვილო! ნამაზი იღორცე, იქადავ სიკეთე და განა-რიდე (ხალხი) მოუწინარისაგან, და მოითმინ იმაზე რა უბედურებაც გეწევა, რადგან ესენი უთურ ბრძანებულე-ბებია.“

— „ადამიანები არ დაამცირო და დედამიწაზე არ იარო მედიდურად, რადგან ალლაჟის არ უყვარს არც ერთი ამაჟი მედიდური.“

— „ხიარულ ზე ჩემულებრივი იყავი და მოუკეთო ხმა-სას შენსას, რადგან ხმათა შორის კულაზე მოუწინარი უთურდ კირის ხმაა.“

(სურა დუემანი, აიათი 13-19)

ვაპივითხოი.....

ობობა თავის სახელი გარდი გამოვიდა ბეჭდი მოგვიანების:

მე ერთი პატარა ობობა ვარ. მოიცადეთ! ახლავე ნუ შეიჭმუხნებით. ვიცი, რომ ბევრ იქვენგანს ჩემი შეხედულება არ სიმოწებს, უფრო მეტიც, ეშინიათ კიდევც, მაგრამ ნურასდომის დაივიწყებოთ, რომ გამჩენს არავერი გაუ-ჩენია ამქვეყნად ტყუილუბრულო. მან წმინდა უურანში მე მასენა და წმინდა მწამმედ შუამაფლმაც (ს.ა.), მისი ბრძანების თანამად, წმინდა ფურანის 29-ე სურას ჩემი სახელი, (არაბულად ანქებული) შეარქვა. ახლა კი მოკლედ გაგაცნობთ ამ სურას.

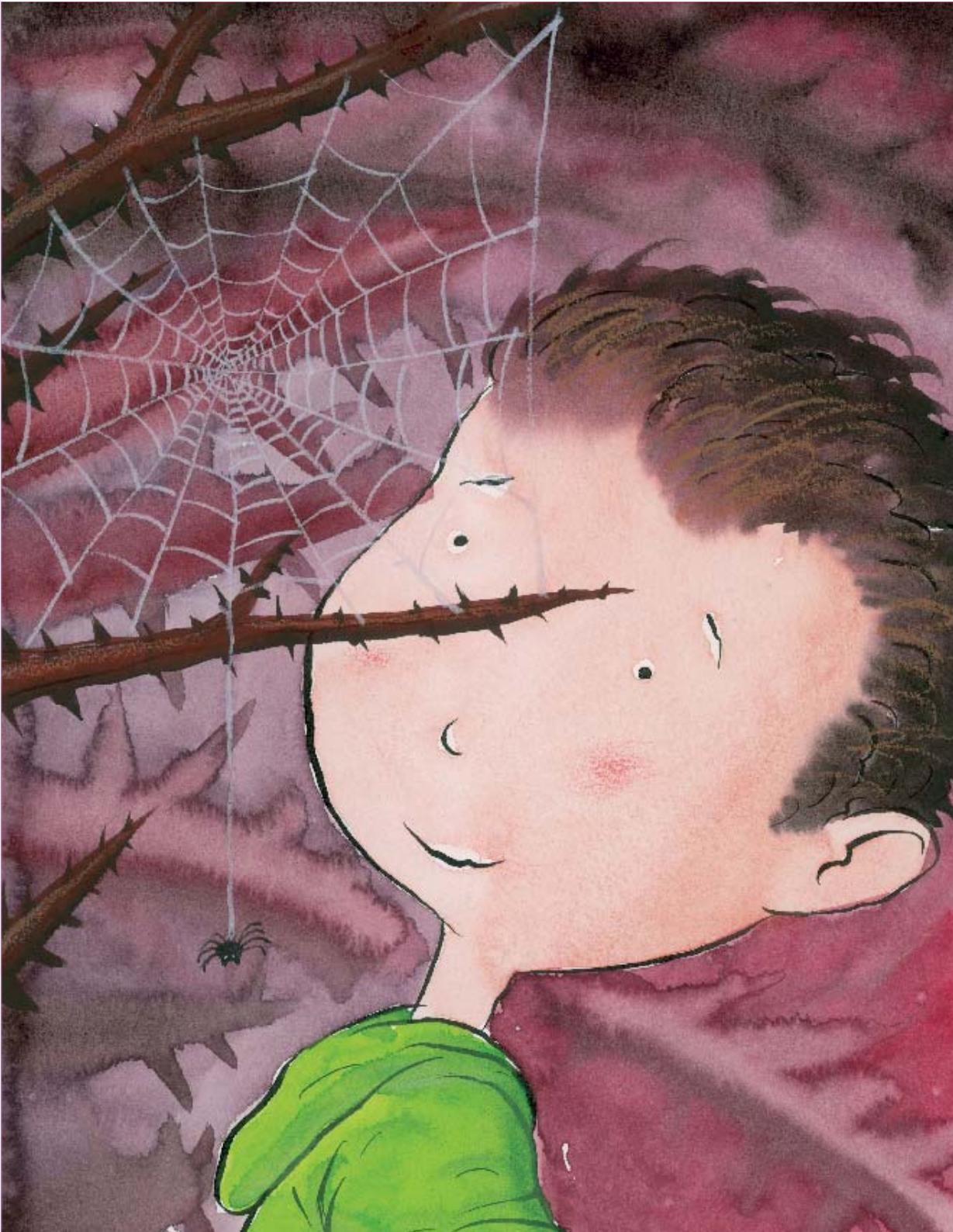
სურა „ანქებული“ 69 აიათისაგან შედგება. სურაში მოცემულია შემდეგი მთავარი საკითხები: რწმენა ალ-ლაჟებე, მშობლების მიმართ პატივისცემა და თავაზიანად მოპყრობა, ცუდის მქმნელთა საბოლოო განკითხვის სავალადო შედებები, სიკეთის მკეთებელთა კველაზე საუკეთესო ჯილდორი დაჯილდოება, თუ როგორ იცავს ცუდი ქცევებისაგან ნამაზის შესრულება ადამიანს, ალ-ლაჟის სხენება უდიდესი დვითხმსახურებაა. თუ როგორ იციწყებაში ადამიანით თავიანთ გამჩენს, როცა ისინი ფუ-ფუნებაში იმყოფებიან, კოველი გაჩენილი არსება უნდა მოკვდეს, ტყუილის ტქმა ძალიან ცუდი საქციელია, ყო-ველი პიროვნება მხოლოდ თავის ცოდვაზე აგებს პა-სუსს. ასევე ამ სურაში ზოგიერთი შუამაფლის ცხოვე-ბიდან მოკლე ამბებია მოცემული. ესენი არიან: ნუპი(ნოე), იბრაჰიმი(აბრაამი), დუები(ლოთი), შუაიბი(იობი) და პუდი.

ახლა მოკლედ იმაზე, თუ რა მაკავშირებს მე ამ სუ-რასთან. ეს სურა თავის სახელს მის 41-ე აიათში ნახ-სენები ობობას ქსელის გამო დებულობს. ამ აიათში მოთხოვობილია, რომ ნამდვილი, ქვემარიტი რწმენის გვერ-დით ცრუ რწმენა ძალზედ სუსტია და მას არ შეუძლია გაუმდოს დროს. „ანქებულ“ დედალ ობობას ნიშნავს, იგი ქსელის დაგების დროს, თავის მეწყვილე მამრ ობო-ბას კლავს, შემდეგ მისი მსხვერპლი იმ ქსელში გაბმული მწერები არიან. ჩვენს მიერ გაკეთებული სახლი, ჩვენივე შეხედულებით, ძალზედ მყარია, იმდენად მყარი, რომ ქსე-

მაგალითი იმათი, ვიცი ალლაჟის გარდა სხვები გაიხადა მეგობრად, მსგავსია ობობას მაგალითი-სა, რომელმაც გაიგ-ეთ სახლი, მაგრამ გველაზე სუსტი სახ-ლი, უმკველეად, ობო-ბას სახლია, ნეტავი მათ ეს იცოდნენ.

(სურა ანქებული, აიათი 41.)

ლისათვის გამოყენებული მასალა თავისი ზომის მაგ-
სულზეც კი გამძლეა.

ადამიანებმა არ იციან, მაგრამ მე თქვენ გეტყვი, რომ
ჩენ ობობები, ქსელის მოქსოვნამდე ჯერ მათემატიკურ
და გეომეტრიულ გაანგარიშებას ვაკეთებთ. ჩვენს მიერ
გაკეთებული ქსელი ჩვენთვის ერთდროულად საწოლი,
გზა, გამაფრთხილებელი, სასიგნალო ხელსაწყო და დამ-
ცავი ჯაეშანია. ობობას ქსელი, ჩვენი შეხედულებისა-
მებრ, რამდენადაც გამძლე უნდა იყოს, ყველას კარგად
მოგეხსენებათ, მისი გამძლეობა. ობობას სახლი ვერც
ჩრდილს წარმოქმნის და ვერც დამცავის როლს შეა-
რეულებს, ოდნავი ნიავი, მცირეოდენი შეხება და ობობას
სახლი უკვე დანგრეულია.

სურაში მოცემული ამბები და ამ ამბების შედეგად
ჩვენზე გადმოსაცემად გამიზნული მესიჯი, ობობას ქსელ-
თანა შედარებული. ამის გამო ჰქვია ამ სურას „ობობა“
ობობას ქსელი რამდენადაც სუსტი და უსუსურია, იმდე-
ნად უსუსური და უმწეოა იმათ დასაყრდენი და მაშვე-
ლი ძალა, ვინც ერთადეკრო ვამჩენელი ღმერთის გარდა
სხვა რამის წინაშე აღავლენს ლოცვას და მისგან დახ-
მარებას მოითხოვს. ადამიანები ზოგჯერ მათვის მო-
საწონ ძალებს, სამყაროს მთავარ მმართველ ძალად მიიჩ-
ნევთ. ასევე ზოგიერთებსაც მთავარი ძალა თანამდებობა,
ფული და სიმძიდრე ჰგონიათ, ამიტომ ყოველივე ამის
მოსაპოვებლად საკუთარ თავსაც კი სწირავენ. ზოგიც
კიდევ არასასარგებლო რამების შესწავლას სწირავს
თავის ცხოვრებას. ზოგჯერაც ადამიანებს ტყვია-წამალი,
საბრძოლო ტექნიკა მიაჩინათ ყველაზე უდიდეს ძალად,
სინამდვილეში კი ყველა ისინი გალდებული არიან დაი-
ნახონ და ირწმუნონ ის უხილავი და უზენაესი დვოიური
ძალა, რომელმაც გააჩინა ყველა ის ძალა, რაც ადამიანს
მთავარ ძალად მიაჩინა.

აი, სწორედ ალლაპი ყველა იმ უსაფუძვლოდ გად-
მერთებულ ძალებს ობობას ქსელს ადრის, რომელიც
ერთი შებერვით იშლება. ნამდვილი სიძლიერე ალლა-
პის რწმენაშია. მის გარდა რამდენადაც ძლიერად უნდა
მოგვეჩვენოს ესა თუ ის არსება, ან ტექნიკა, ყველა ალ-
ლაპის წინაშე არარაობაა. განა არ იციან ადამიანებმა,
თუ როგორ გამოასალმა სიცოცხლეს უმწეო ბუზის მეშ-
ვეობით „დმერთობას“ აჩვენებული ნემრუდი? ან როგორ

დაახრჩო ზღვაში იგივე გრძნობით გამედიდურებული ფარაონი? ან კიდევ, როგორ დაიცვა წმინდა მუჰამმედ შუამგალი (ს.ა.ს.) გამოქაბულში ობობას გაძმული ქსელის მეშვეობით მაშინ, როცა მას ურწმუნები მოსაკლავად სდევდნენ? როგორ არ იციან, კი იციან, მაგრამ სიმართლის დანახვა და აღიარება არ სურთ.

რასან სიტყვა აქამდე მოვიდა, მინდა გაგიზიაროთ ის ბედნიერება, რომელიც მე მერგო წილად. მე ის ობობა ვარ, რომელმაც მნიშვნელოვანი როლი შევასრულე წმინდა მუჰამმედ შუამავლის (ს.ა.ს.) მექადან მედინაში გადასვლის (ჰიჯრეთის) დროს. უდიდესმა ალლაჰმა დამგალა, მომექსივა ქსელი იმ გამოქაბულის შესასვლელში, სადაც წმინდა შუამავალი და მისი მეგობარი აბუ ბექირი აფარებდნენ თავს. ჩემთვის ყველაზე დიდი ბედნიერება წმინდა შუამავლის ნათელით მოცული სახის დანახვა იყო. მისი და მისი მეგობრის ერთად გატარებული სამი დღე ჩემი ცხოვრების ყველაზე ბედნიერი დღეები იყო.

თუ თქვენც მხოლოდ ალლაჰს ირწმუნებთ, მას შენდობით და დახმარებას მხოლოდ მისგან მოიცხოვთ და არა სხვა რამ ქნილებებისაგან, მაშინ ყოველგვარ სიძნელეს გადალახავთ. ამიტომ მიენდეთ უდიდეს ალლაჰს, არ არსებობს ვინარ სა უძრავო დამზარებული და მშველელი.

ნაშილი მეოთხე

წმინდა შურანში გადმოცემული ამბები

პირველი შუამავალი, პირველი აღამიანი

ალლაჰმა თავდაპირველად კაცობრიობის მამა ადემი (ადამი), შემდეგ კი მისი მეუღლე, კაცობრიობის დედა ჰავვა (ევა) გააჩინა. მათ ასწავლა არსებები და მათი სახელები. ადემს ასწავლა, რომ მეუღლისათვის ჰავვა უნდა ეწოდებინა, ხოლო ჰავვას კი - ადემისათვის ადემი. მათ ასწავლა ყველაფერი, რაც იმ დროისათვის ესაჭიროებოდათ, ადემს შუამავლობა უბომა. მთელი კაცობრიობა წმინდა ადემ შუამავლისა და ჰავვასაგან გამრავლდა. ისინი დედამიწის სხვადასხვა მხარეს მიმოიფანებენ. ასეთნაირად წარმოიქმნა დედამიწაზე მრავალი ენა და ეროვნება. თეორეანიანებიცა და შავკანიანებიც წმინდა ადემისა და ჰავვასაგან წარმოიშვნენ. რამდენადაც უნდა განვსხვავდებოდეთ ერთმანეთისაგან თმისა და თვალების ფერით, რამდენნაირ ენაზეც უნდა ვილაპარაკოთ, ყველა ჩვენგანს ერთი გული, ორი სელი და ორი ფეხი აქვს. ჩვენთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კი ისაა, რომ ყველას აზროვნება და ჰერა გაგვაჩნია. ყველაფერ ამას წმინდა ყურანი გვასწავლის. მასში რომ არ ყოფილიყო ჩაწერილი, ჩეენ არ გვეცოდანებოდა თუ როგორ გაქნდა აღამიანი, როგორ გამრავლდა შემდგომში და როგორ დანაწილდნენ საცხოვრებლად დედამიწის სხვადასხვა მხარეს. დედამიწა რომ აღამიანის სამსახურში დგას, ეს ჩვენ წმინდა ყურანის მეშვეობით ვიცით.

წმინდა ადემის გაჩენამდე „მელაიქე“ (ანგელოზი) და „ჯინი“ (ქაჯი) სახელის არსებები იქნა გაჩენილი. როცა ღმერთმა მელაიქებს ამცნო, რომ მას დედამიწაზე აღამიანი უნდა გაეჩინა, მათ მიუგეს: დმიტორ ჩვენი,

ჩვენ შენ გეთაყვანებით, გაქებთ და გადიდებთ. ვშემობთ, რომ ადამიანი, რომელიც უნდა გააჩინო, დედამიწაზე სისხლისღვრასა და არეულობას მოიტანს. „ის, რაც თქვენ არ იციო, მე ვიციო“ მიუგო ალლაპმა და პირველი ადამიანი და პირველი შუამაგალი მიწისაგან შექმნა, მერე კი სიცოცხლე მისცა (შთაბერა).

ალლაპმა წმინდა ადემს ყველაფრის სახელი ასწავლა. მზე, მიწა, ქარი, ყვავილი, ჩიტი და. რამდენი არსებაც არსებობს, ყველა მათგანის სახელი სათითაოდ ისწავლა წმინდა ადემმა. მელაიქებისთვის კი ამის მსგავსი არაფერი უსწავლებია გამჩნის. მან წმინდა ადემი და მისი შთამომავლობა მელაიქებზე მაღალ საფეხურზე დაყენა. ღმერთმა ადემს უბრძანა, მელაიქების წინაშე ჩამოეთვალა მოლიან გაჩნილოთა სახელები, და როცა ადემმა ეს ვაკეთა, ამის მნახველმა ანგელოზებმა ალლაპმის ბრძანების თანახმად, ადემს სეჯდე (მის წინაშე პირქე დაემხნენ) გაუკეთეს, რითაც მათ, ადემის სიმაღლე და სიდიადე აღიარეს. ხოლო შეითანა (ეშმაგმა) კი ადემის წინაშე ქდია არ მოიხარა და უარპო მისი სიმაღლე. მან განაცხადა, რომ თვითონ ცეცხლისგანაა გაჩნილი, ადემი კი მიწისაგან, ამიტომ, მისი აზრით, თვითონ უფრო მაღლა იდგა, ვიდრე ადემი და იგი სეჯდეს არ გაუკეთებდა მასზე მდაბოლი. ამით მან სინამდვილეში ალლაპმის წინააღმდეგ გაიღაშქრა ცეცხლიცა და მიწაც ალლაპმის გაჩნილი იყო და ცეცხლს მიწასთან არანაირი უპირატესობა არ ჰქონდა. წმინდა ადემი იმიტომ კი არ იდგა ეშმაგზე მაღლა, რომ იგი მიწისაგან გაჩნდა, არამედ იმიტომ, რომ მას ღმერთმა გონიერი და სურვილის თავისუფლება უბოდა.

ალლაპმა ქვეწიერების დასასრულამდე წეულ პქმნა შეითანი (სატანა), რომელიც გამედიდურდა, გამაყდა და ადამიანი მდაბიო არსებად ჩათვალა. მას ნება დართო მექანიად ექვთებინა ის, რასაც მოისურებდა სელმეორედ გაცოცხლების (განკითხვის) დღემდე. იმის ნაცვლად, რომ შეითანს დანაშაული მოენანიებინა, უფრო გაამაყდა და განებივრდა. მან ალლაპმის განუცხადა, რომ იგი ყველ დონეს ისმარდა ადამიანების ჭეშმარიტებისაგან ასაცდენად, ასეთნაირად შეიქმნა შეითანი (სატანა) ყველა კეთილი საქმის მტერი.

ალლაპმა წმინდა ადემს მეუღლედ პავვა გაუჩნდა და ორივე ჯენეტში (სამოთხეში) მოათავსა. მათ ნება დარ-

თო იქაური ყოველგვარი სიკეთით ესარგებლათ, გარდა ერთადერთი ხის ნაყოფისა, რომლის მიღებაც აუკრძალა და აცნობა, რომ სატანა ადამიანის აშკარა მტერი იყო და უდიდესი სიფრთხილე პმართებდათ.

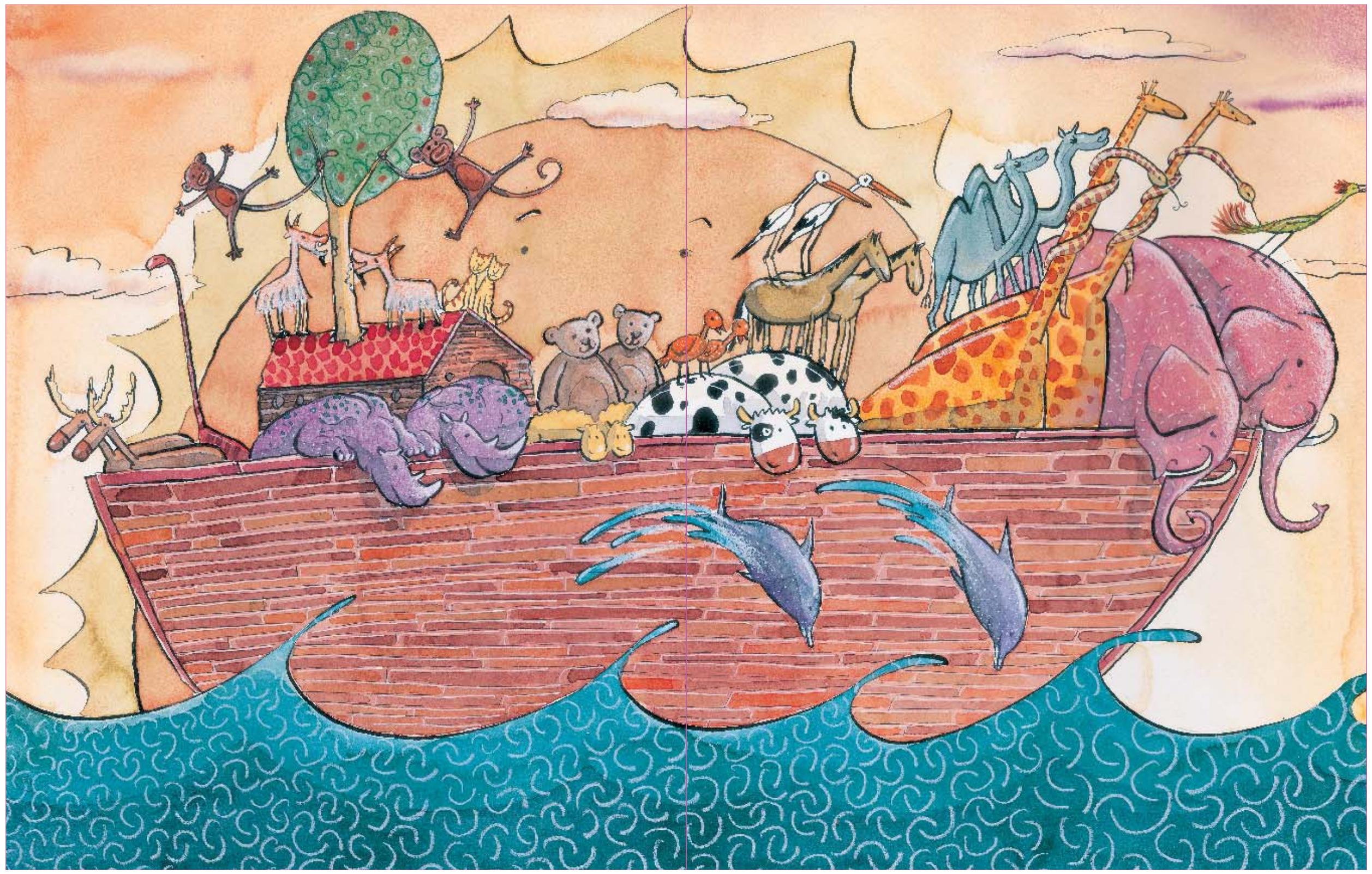
შეითანმა დიდი მზაკვრობით შესძლო მათი მოტყუება, ისინი დაარწმუნა, რომ თუ იმ აკრძალული ხილის ნაყოფს შეჭამდნენ, უკვდაებად გადაიქცეოდნენ. წმინდა ადემმა და პავვა უმაღვე შეიცნეს თავიანთი დანაშაული და ინანეს. მათ არ სურდათ შეითანივით ხანგრძლივი და ცოდვებით მოცული სიცოცხლე. ალლაპმა მიიღო მათი მონაიება, შეიწყალა და ჯენეტიდან დედამიწაზე გადმოსვა საცხოვებლად. ასე დაიწყო ცხოვრება პირველი ადამიანისა დედამიწაზე.

დედამიწის ახალმა სტუმრებმა ალლაპმისაგან შვილის ბოძება ითხოვეს. ალლაპმაც მათ მრავალი შვილი, შვილიშვილი და შვილოშვილი მისცა. ასეთნაირად დაიწყო ადამიანის მოდგმის გამრავლება დედამიწაზე. ალლაპმა წმინდა ადემს თავისივე შთამომავლების მიმართ შუამავლობა დაკისრა, რომ იგი შეითანის ფანდებისაგან დაეცარა.

წმინდა ადემის შვილთაგან პაბილმა (აბელი) და ყაბილმა (კაფი) ალლაპმას მსხვერპლ შეწირვა გაუკეთეს. ღმერთმა პაბილის მსხვერპლი მიიღო, ყაბილისა კი არა. შეითანმა ყაბილს გული მმისდამი ბოროტებითა და სიძულვილით აღუვსო. ბოლოს ყაბილმა პაბილი მოჰქლა. ღედამიწაზე პირველად დაიღვარა სისხლი. შეითანი ამით ძალზე გახარებული და კმაყოფილი იყო. ყაბილმა არ იცოდა, სად წაედო მმის გვამი. ამ დროს მან ყვავი დაინახა, რომელიც მკვდარი ყავის დასამარხად ფეხით მიწას თხრიდა. ყაბილიც დაფიქრდა და თვითონაც ასე მოიქცა. მიწა ამოთხარა და მმა დამარხა. როცა წმინდა ადემი გარდაიცვალა, ისიც მიწას მიაბარეს.

წმინდა ადემი, პირველი ადამიანი, კაცობრიობის წინაპარი და პირველი შუამაგალი იყო. პირველად ტანსაცმელი მან ჩაიცვა, მიწა პირველად მან დახნა-დათესა. ალლაპმა მას რაც აუწყა, მანაც შეიღებს გადასცა. მათ ღმერთის რწმენა, სიკეთის კეთება, ადამიანებზე კეთილად მოპყრობა და მისალმება უანდერდა.

წმინდა ადემ შუამაგალიც ჩვენი შუამაგალია და მისი ცხოვრება ყველაზე კარგად უშრანშია მოცემული.

ნუსის გემი (ნოეს ჯიფობანი)

წმინდა ადამის გარდაცვალებიდან მრავალი წელი გა-
ვიდა. ხალხი გამრავლდა და სხვადასხვა მიმართულებით
გაიფანტა. მათ ჯგუფ-ჯგუფად, ტომებად იწყეს ცხოვრება.
ადამიანებმა დროთა განმავლობაში შუამავლის მიერ მოტა-
ნილი ერთდმერთიანობის რჯული დაივიწყეს და კერპებზე
იწყეს თაყვანისცემა. მათივე ხელით შექმნილ ქანდაკებებს
დმერთს უწოდებდნენ და მათზე ლოცულობდნენ, დაივიწყეს,
რომ წმინდა ადამ შუამავლის შეილები იყენენ და ის, რომ
იგი ერთდმერთიანობას ქადაგებდა. მდიდარი და შეძლებუ-
ლი დარიბსა და დაეკრძომილს ჩაგრავდა. მათ გულები ქა-
სავით ცივი, გრძნებები კი ტირანის წყურვილით ჰქონდათ
აღვსილი. მათვის უცხო იყო: მიმტევებლობა და მოწა-
ლება. მოკლედ რომ ვთქვაო, საზოგადოებაში მშვიდობისა
და სტაბილურობის ნიშანწყალი თოთქმის აღარ შეიმნიერ-
და. ამ კითარების გამოსახურებლად ახალი შუამავლის
მოვლინება იყო საჭირო. აღვირას სწოდ საზოგადოებას
ალლაპმა შუამავლად წმინდა ნუპი (ნოე) მოუვლინა. წმინ-
და ნუპი უკელასათვეს მისაღები, საყვარელი და სპეციაკი
ადამიანი იყო. იგი დარიბებს ეხმარებოდა და სიმართლეს
უშიშრად ლაპარაკობდა.

წმინდა ნუპი თავის ხალხს მოუწოდებდა, ერთადერთი
დმერთი ერწმუნაო, თაყვანი ეცაო მხოლოდ მისთვის და
არა კერპებისათვის. ამცნო, რომ იგი ალლაპის მოვლინილი
შუამავალია, თუ მას არ დაუჯერებდნენ, ხალხში მშვიდობა
და სტაბილურობა არ დამკიდრდებოდა. მათ არათუ დაუ-
ჯერეს წმინდა ნუპი, არამედ თვითონაც და ისინიც; გინც მას
ერწმუნა, მასხრად აიგდეს და დასცინებს. „შენც ჩვენნაირი
ადამიანი ხარ, რატომ უნდა დაგემრთილოთ და დაგიჯე-
როთ?“, - ეუბნებოდნენ მას. მიუხედავად დიდი გარჯისა,
შუამავალს ძალზედ მცირე ჯგუფი ერწმუნა. დანარჩენებმა
კელავინდებურად კერპებზე თაყვანისცემა, ცუდი საქმეების
კეთება, გაჭირვებულთა და უმწეოთ ჩაგრა-შევიწროება
გააგრძელებს. წმინდა ნუპ შუამავალს გიტა და სულელს
უწოდებდნენ. ყოველ ღონებს ხმარობდნენ, ხელი შეეშალათ
მის მოწოდებისათვის. ბოლოს იმდენად გაამპარტავანდნენ,
რომ წმინდა შუამავალსა და მის მიმდევრებს მოკვლითაც
კი ემუქრებოდნენ. მიუხედავად ამისა, ალლაპისმიერ მოვლე-
ნილი შუამავალი მოთმინებით აგრძელებდა თავის საქმია-

ნობას, თუმცა მან ვერა და ვერ შეძლო ქალაქის მოწინავე
საზოგადოების გულთა მოლბობა, მათ ისე პქონდათ ურწ-
მუნიბით გაქვაგებული გულები, კითარცა კერპი და ისევ
ურწმუნებაში აგრძელებდნენ თავიანთ ცხოვრებას.

უკიდურეს კითარებაში ჩავარდნილი წმინდა ნუპ შუ-
ამავალი ალლაპს შევევრა: „ღმერთო ჩემო! ჩემს მოწო-
დებას ტყუილს უწოდებენ, დამებარე მათ წინაშე“. ამის
გამგონე ურწმუნებამა უფრო მეტად აიგდეს წმინდა შუ-
ამავალი და დაცინებით უთხრეს. „აბა ვნახოთ, დაგვსაჯოს
იმ შენა ღმერთმა, ვისგანაც ითხოვ დახმარებას შენ“. ისი-
ნი ამ სიტყვებით უკვე აშკარად დაუპირისპირდნენ უზე-
ნაეს ალლაპს. მათ მიერ შუამავალზე და მოწმუნებულზე
განხორციელებული ზეწოლით, დაცინებით თუ დესპოტური
ქმედებით შექმნილი ვითარება ყოვლად აუტანელი, გაუ-
საძლიას შეიქმნა, ამიტომ წმინდა ნუპ შუამავალმა უდიდეს
ალლაპს კვლავ შეჰდადადა: „ღმერთო ჩემო, გადამრჩინე
მე და ჩემთან ერთად ჩემი მიმდევარიც“. ამის შემდეგ,
ალლაპმა წმინდა ნუპ შუამავალს გემის გაკეთება უბრძა-
ნა, თუმცა იმ დღემდე გემი ჯერ არასდროს არავის გაუ-
კეთებინა და არაგი იცოდა მისი აგებულება. უდიდესია
ალლაპმა წმინდა ნუპ შუამავალს გემის კეთება ასწავლა.
მან ტყიდან უზარმაზარი ხეები მოზიდა და გემი ააგო.
გემის მშენებლობის დასრულებისთანავე ღმერთმა წმინდა
ნუპ შუამავალს მოწმუნეთა გემზე აეგანა უბრძანა. გემზე
ყოველი სახის ცხოველისაგან მდებრი და მამრი უნდა
აეყვანა. ურწმუნებით ჯერ კიდევ ვერ აცნობიერებდნენ მო-
ახლოებული უბედურების საშიშროებას. მეორე დღეს ცა
შავი ღრუბლებით დაიფარა და დაიწყო ჭექა-ჭეხილი, რა-
საც ძლიერი კოკისაირული წვიმა მოპყავა. რამდენიმე დღე
გადაუდებლად წვიმდა. მიწის ყოველი ნაწილი წყალმა
მოიცვა. ურწმუნებით მოებისაცემ გაიქცნენ, მაგრამ ამით
ველარ გადარჩნენ, რადგან ის ბეჭედებაზი მოებიც წყალჭ-
ვეშ მოექცა. ყველა, ვინც წმინდა ნუპ შუამავალს გემის
გამო დასცინოდა, დაიხრინა.

წვიმა, რომელიც დღეების განმავლობაში გადაუდებ-
ლად, კოკისაირულად უმჭებდა, ბოლოს გადაიდო. თითქოს-
და დაკარგული მზეც გამოჩნდა. ალლაპმა მისდამი მოწმ-
უნე ერთი მუჭა ადამიანები გადარჩინა.

წყლის დონემ ნელ-ნელა დაიკლო. გამოჩნდა მთები,
ბორცვები და გორაკები. ადამიანები გემიდან გადმოვიდ-

ნენ და დაიწყო ახალი ცხოვრება. ამის გამო წმინდა ნუკ შუამაგალის, წმინდა ადამ შუამაგლის შემდეგ, კაცობრიობის მეორე მამას უწოდებენ.

წმინდა ნუკიც ჩვენი შუამაგალია. პირველი გემი მან ააგო და მისი ცხოვრება უველაზე საუკეთესოდ წმინდა უკრანშია მოცემული.

ცეცხლში ჯარდის ბაზი

წმინდა ნუკის შემდეგ ადამიანები დედამიწაზე გამრავლდნენ, ახალი ქალაქები ახალად ააშენეს და დაიწყეს ერთიანად ცხოვრება, მაგრამ დროთა განმავლობაში შუამაგლების მიერ მოტანილი ჰეშმარიტი ერთლმერთიანობის მაღარებელი რჯული დაივიწყეს და კვლავ კერპებზე იწყეს თავებისცემა. გამჩენი მათ ჰეშმარიტი რჯულის შესახსნებლად მრავალი შუამაგალი მოუკლინა. მათგან ერთ-ერთი წმინდა იბრაკიმ შუამაგალია. იგი შუამაგლად ბაბილონის ქვეყანას მოეკლის რომლის ერთი ნაწილი დღევანდელი ოურქეთის საზღვრებშია მოქცეული. იქაური ხალხი მზეზე, მოვარეზე, ვარსკვლავებზე და თავიანთი ხელით ნაკეთებ კერპებზე ლოცულობდა.

იბრაკიმ შუამაგალი ჯერ კიდევ ბავშვი იყო, როცა ერთ დამეს ვარსკვლავებით მოკაზმულ ცას შეხდა და: „როგორ შეიძლება, ამათ ადამიანები დმერთებს უწოდებდნენ და მათზე ლოცულობდნენ?“ გაიფიქრა თავისოფას. უდიდესი სილამაზისა და მშვენიერების მომცველი ვარსკვლავები და მთვარე გათენებისას იგარგებოდნენ. „ეს მთვარე და ვარსკვლავები ზოგჯერ ჩნდებიან, ზოგჯერ კი იკარგებიან, ამიტომ არ შეიძლება ესენი ჩემი დმერთები იყვნენ“, ამბობდა იგი. განუწყვეტლივ ფიქრობდა: ერთ დღეს, გამოენისას, საწოლიდან წამოდგა და მზის ამოსჭლას უყურა. მზე ძალიან ლამაზად ბრწყინავდა. მან მოკლი და დღე მზეს უცქირა (დააკვირდა). საღამოს მზეც ნელნელა დასავლეთით დაეშვა და თვალს მიეფარა. იბრაკიმი დარწმუნდა, რომ მზეც არ შეიძლებოდა ყოფილიყო ის დმერთი, რომელზე თავებისცემაც სარგებელს მოუტანდა ადამიანებს. იგი ახლა ისეთ უზენაეს ძალაზე ფიქრობდა, რომელიც უველავრის: ადამიანების, მზის, მოვარისა და ვარსკვლავების გამჩენი იყო. დღეების მანძილზე იგი ამას ფიქრობდა, ბოლოს, თავისი გადაწყვეტილებით, ირწმუნა

ის უხილავი ძალა, რომელიც უველავრის გამჩენი და მასაზრდოებელი, ერთადერთი ალლაპია.

იბრაკიმ შუამაგალი რბილი ხასიათის, კეთილშობილი და გამმეტო იყო. მას ძალიან უყვარდა სტუმარზე მასპინძლობა და დარიბ-ლატაქზე დახმარება. უდიდესი ალლაპი წინა შუამაგლების მსგავსად, იბრაკიმ შუამაგლის მეშვეობით ხალხს ცუდი საქციელისაგან განრიდებასა და სიკეთის კეთებისაკენ მოუწოდებდა.

წმინდა იბრაკიმ შუამაგლის მამაც კერპებზე ლოცულობდა. შვილს ძალიან აღონებდა მამის ასეთი საქციელი. ერთ დღეს მამს მიმართა: „საყვარელო მამიკო, რატომ ეთაყვანები ამ კერპებს, რომელთაც არ ეყურებათ, ვერ ხედავნ და შენოვის არანაირი სიკეთე არ მოაქვთ? ალლაპი ერთადერთია, მას არა ჰყავს სწორი და მოზიარე.“ შვილის მხრიდან ასეთი მოულოდნელი სიტყვების გამგონე მამა გაბრაზდა და შეიღია: „როგორ ბერდავ შენ ჩვენი დმერთების უარყოფას?“ გაკიცხა და სახლიდან გააძევა ერთი დმერთის მორწმუნე შვილი. მიუხედავად იმისა, რომ მამა ასე ცუდად მოუპყრო, წმინდა იბრაკიმ შუამაგალმა გამჩენ ალლაპს მაინც შეავედრა საკუთარი მამა და მისოფის პატივება იოხოვა. იგი ალლაპს მამის ჰეშმარიტ გზაზე დაგეხნას ევდრებოდა.

წმინდა იბრაკიმ შუამაგლი თავის ხალხს მუხლოდრევით უხსნიდა და არწმუნებდა დმერთის ერთობაში, რომ თაყვანი მხოლოდ მისოფის უნდა ეცაო, და ის იყო სამყაროს პატრონი.

ბაბილონის მეფე ნემრუდი დაუნდობელი, ტირანი მმართველი იყო. ხალხი მისი შიშით იბრაკიმის მოწმდებისგან შორს დგებოდა. ერთ დღეს წმინდა იბრაკიმ შუამაგლი ნემრუდთან მივიდა და რჯულზე დაპატიჟა. გაამაყებულმა ტირანმა მედიდური კილოთი: „ამ სახელმწიფოს დმერთი მე ვარ, შენი დმერთი კი ვინა?“ - შემოჰყირა იბრაკიმს. „ჩემი დმერთი ალლაპია, იგი აკმდინებს და ხელმეორედ აცოცხელებს“, მიუგო იბრაკიმ შუამაგალმა. ამის საპასუხოდ ნემრუდმა სიკვდილმისჯილი ორი კაცი მოაკვინინა, მსჯავრდებულთაგან ერთის მოკვლა, ხოლო მეორეს განთავისუფლება ბრძანა. ჯარისკაცებმა დაუყოვნებლივ მოკლეს ერთი, მეორე კი გაანთავისუფლეს. ნემრუდი მიუბრუნდა წმინდა იბრაკიმ შუამაგალს: „აი, ხომ ნახ! მეც ვაკვდინებ და ვაცოცხ-

ლებ“. აბა რას იტევი? „ჩემს ღმერთს მზე აღმოსავლეთიდან ამოჰყავს, აბა ამოიყვანე შენ იგი დასავლეთიდან!“, მიუგო იბრაკიმ შუამავალმა. ამ სიტყვების გაგონებაზე ნემრული ბრაზისგან გადაირია. რა ეოქვა, აღარ იცოდა, მაგრამ აღლაპი მაინც არ ირწმუნა.

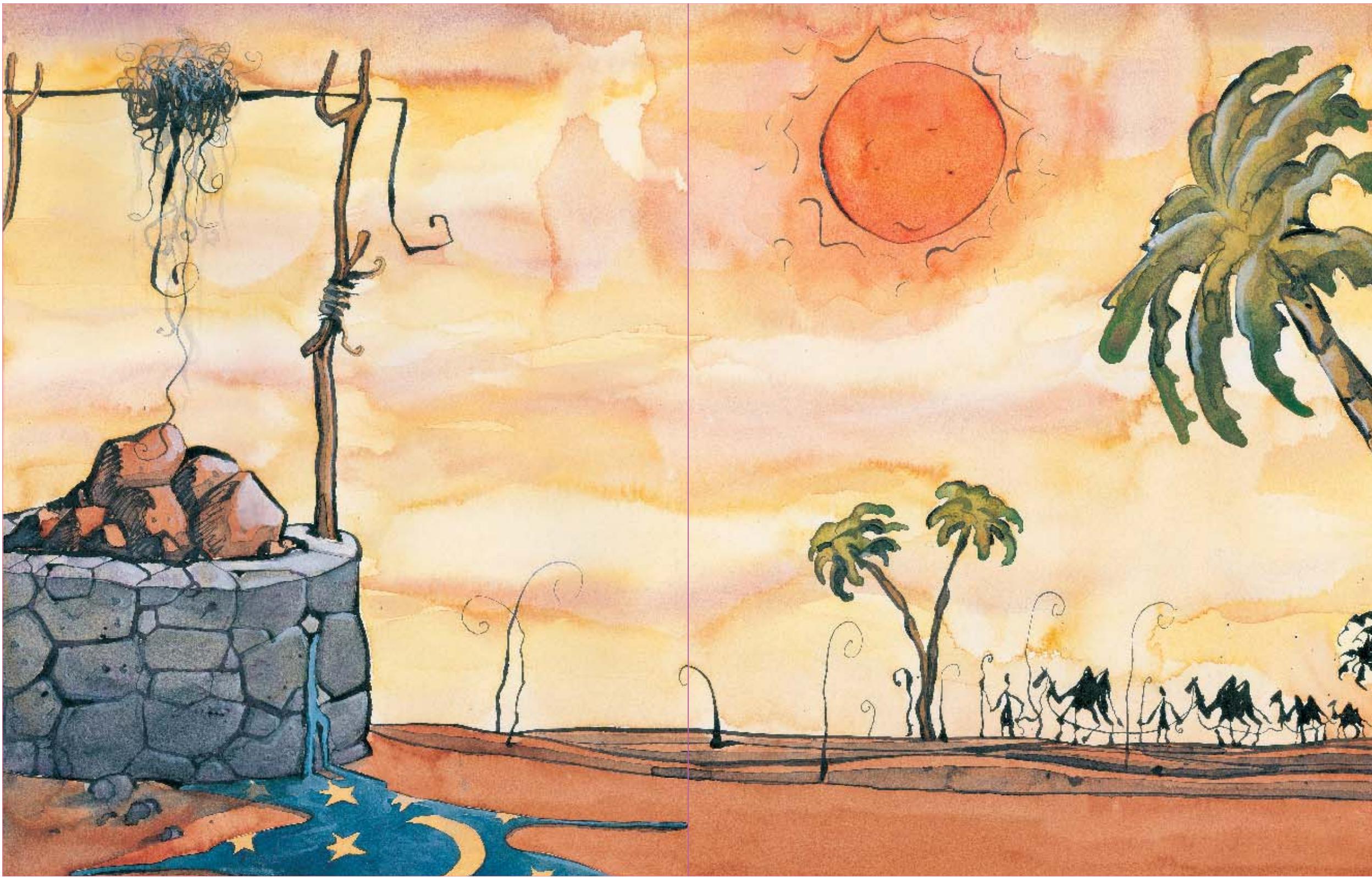
ბაბილონის ქალაქში ერთი დიდი საკერპთაყვანისმცემლო იყო. კერპთაყვანისმცემლებს აქ შესაწირავი მიჰქონდათ, კერპებს სწირავდენ და თავიანთი სურვილუბის ასრულებას ევედრებოდნენ. ერთ დღეს, როცა მთელი ქალაქის მოსახლეობა ტრადიციულ ზემზე ქალაქებარეთ იმყოფებოდა, წმინდა იბრაკიმ შუამავალი ჩუმად საკერპთაყვანისმცემლოში შევიდა, ხელში ცული აიღო და დიდი კერპის გარდა, მთლიანი კერპები დაამტკრია. ბოლოს ცული დიდ კერპს კისერზე ჩამოჟიდა და შეუმნევლად იქაურობას გაეცალა. ქალაქის მოსახლეობა, ზემის დასრულების შემდეგ, თავიანთ სამლოცველოში დაბრუნდა, მაგრამ ვაი უბედურებავ?... რა ნახა შათმა თვალებმა, ამდენი ღმერთის ამ მდგომარეობაში ჩაყენება ნებავ ვინ გაბედა? ფიქრობდნენ ისინი. კველას კარგად მოეხსენებოდა, რომ წმინდა იბრაკიმს კერპები არ სწამდა, ამტომ მათი პირველი სამიზნეც ის გახდა. იგი დაუყონებლივ მოიყვანეს და პეითხეს: „ეს ჩვენი კერპები შენ დაამტკრიე?“ იბრაკიმმა მიუგო: „აა, ამას, კისერზე ცულჩამოკიდებულ კერპს შეიძლება ჩაედინა, ვპიოთხო მას, ან ეგება, დაინახა დამნაშავე.“ ბრბომ განციფრებით ჯერ კერპს, მერე იბრაკიმს შეხედა. მათგან ერთ-ერთმა: „იბრაკიმ, ნუთუ დაგვცინი კიდეც? შენც კარგად იცი, რომ ესენი უსულონი არიან. არ ესმთ, ვერ ხედავებ და ვერ ლაპარაკობებ, ამან საიდან უნდა იცოდეს?! შეპყვირა გაბრაზებით. წმინდა იბრაკიმ შუამავლისათვის სანუკვარი დრო დადგა: „კი, მაგრამ, მათ, ვისაც არ შეუძლიათ დაინახონ, იღაპარაკონ, არ შეუძლიათ, დაეხმარონ არა სხვას, არამედ საქუთარ თავსაც კი, რისთვის ეთაყვანებით და ლოცულობთ მათზე?“ - პეითხა მან და ერთ ღმერთიანობის რწმენაზე მიიპატიუა. წმინდა იბრაკიმ შუამავლის სიტყვებმა იქ მყოფთა შეხედულებებზე დლიერ იმოქმედა. ეს ამბავი ხალხთა შორის ელვის სისწავით გაფრცელდა. ზოგიერთებმა დაგმეს კერპები და ერთი ღმერთი იწამეს. ნემრული ამ ამბის გაგონებაზე, კინადამ ჭკუიდან გადაირია, გააფორებულ ნადირს დაემსგავსა. იბრაკიმს თუ არ მოკლავდა,

სხვაგვარად მისგან თავს ვერ დაიხსნიდა. მორწმუნების დასაშინებლად წმინდა იბრაკიმის ცეცხლში დაწვა გადაწყვიტა. ურწმუნებმა შემა მოიგანეს და ქალაქის ცენტრში უზარმაზარ გორასავით აღმართეს. წმინდა იბრაკიმ შუამავალს სწამდა, რომ გამჩენი აღლაპი მას არ გასწირავდა და ნემრულის სასჯელისაგან დაიცავდა. ნემრულმა იფიქრა: „ეგებ შეშინდეს და მოეშვას თავის მოძღვრებასო“, მაგრამ, იბრაკიმი მხენედ იდგა და ისე გამოიყერებოდა, თოთქოსდა დასაჯილდოებლად წარედგინათ. მთელი ქალაქის მოსახლეობა ცეცხლის გარშემო შეკრბილიყო. ბოლოს, ნემრულის ბრძანებით, წმინდა იბრაკიმ შუამავალი ცეცხლში გადაისროლეს. კველას სუნთქვა შეეკრა და ამ საზარელი სასჯელის მსხვერპლს მიაპყრო მზერა. ვაი, საოცრებავ! ის უსაშინდესი კოცონი უცებ ვარდის ბაღად იქცა. მორწმუნების განციფრებანარევი სიხარულით სახეები გაუბრწყინდათ. ნემრული და მისი ამალა კი იდგნენ გაოგნებული, გაქვავებული. მომხდარის გამო ენა ჩავარდონდათ და აღარ იცოდნენ, რა ეოქვათ. უდიდესმა აღლაპმა ცეცხლს უბრძანა; წმინდა იბრაკიმის მიმართ ციფი და შშივიღობიანი ყოფილიყო. კველა მწვევლი ცეცხლიც მისითვის გრილ, ვარდის ბაღად გადაიქცა. წმინდა იბრაკიმ შუამავალმა ამ უდიდესი სასწაულის გამო უდიდეს აღლაპს მადლობა შესწირა.

ამ სასწაულის შემდეგ ურწმუნები მისდამი ახირებას ვეღარ ბედავდნენ.

წმინდა იბრაკიმ შუამავალმა, იმისათვის რომ სალხი ერთადერთი აღლაპის ჭეშმარიტ გზაზე დაეპატიუებინა, თავისი სამშობლო მიატოვა და ეგვიპტეში გადავიდა. მას იქ ორი ვაჟი იბრაკიმი და ისპაყი შეეძინა. ორივეს შუამავლობა ებოდა.

წმინდა იბრაკიმ შუამავალმა, თავის შვილ ისმაილთან ერთად, წმინდა ადემ შუამავლის მიერ აგებული სამლოცველოს საძირკველზე კვლავ ააგო და განაახლა აღლაპის სახლად წიდებული წმინდა სამლოცველო „ქაბა“. წმინდა იბრაკიმ შუამავალი და მისი შვილი წმინდა ისმაილ შუამავალიც ჩვენი შუამავლები არიან. მათი ცხოვრება-მოღვაწეობის ამბები კველაზე საუკეთესოდ უურანშია მოცემული.

ლამაზთა შორის უდამაზები იუსუფი

წმინდა იაკუბ (იაკობ) შუამაგალი წმინდა იბრაჟიმ შუამაგლის შთამომაგალია. იგი შუამაგლად ქანანის ქვეყანას მოევლინა. წმინდა იაკუბ შუამაგალს 12 ვაჟიშვილი შეეძინა. ამათგან იუსუფი მეთერთმეტე, ბუნიამინი კი უვალაზე პატარა იყო.

იუსუფი ქვეყნად ულამაზესი ბავშვი იყო. ძალიან საჭარელი ბავშვი იყო, ამიტომ წმინდა იაკუბ შუამაგალი მას მეტ დროს უთმობდა და გამორჩეულად უფერებოდა. ბავშვმა თავისი ქცევითა და თავმდაბლობით კველას შეაყვარა თავი. ამის გამო, მამით ძმებს იგი არ უყვარდათ და შურით უკურებდნენ.

ერთ დამეს იუსუფმა საოცარი სიზმარი ნახა. სიზმარში თერთმეტი ვარსკვლავი, მზე და მთვარე მას სეჯდეს უკურებდნენ (ეთავეანებოდნენ). ნახული მამას მოუყვა. მამა მონაცოლით ძალზედ აღელდა და თვალებიდან ცრემლები წამოუვიდა. შეილი გულში ჩაიკრა და გააფრთხილა, სიზმარი ძმებისთვის არ მოეთხოო, რადგან იცოდა, შვილი მომავალი შუამაგალი იქნებოდა, და შიშობდა, ვაითუ სიზმრის არსი ძმებმაც ამოიცნონ და რაიმე სიფათი შეამოხვიონო. ამის შემდეგ წმინდა იაკუბ შუამაგალი პატარა იუსუფს ვინმეს აღარ ანდობდა და გვერდიდან არ იცილებდა.

ცოტა სნის შემდეგ ძმებმა სიზმრის შესახებ გაიგეს. რამაც მათ შერი უფრო მოუმატა. ბოლოს მოილაპარაკეს და იუსუფის თავიდან მოშორების გზაც გამონახეს. კველამ ერთად ტყეში სასეირნოდ წასვლა გადაწყვიტა, იუსუფის წასაყვანად მამისაგან ნება ითხოვეს, მაგრამ წმინდა იაკუბ შუამაგალი ამ აზრს არ ეთანხმებოდა. შვილებმა დაუჩემეს: „ამდენი ვართ, ნუთუ ერთი იუსუფი ვერ უნდა გვანხდო? რა იქნება, ნება მოგვეცი ერთად წავიდეთ.“ ძმებმა მამა აიძულეს ნება დაერთო მათვების, იუსუფთან ერთად წასულიყვნენ სასეირნოდ. სახლიდან საკმაოდ

შორს გავიდნენ. ახლო-მახლოს არავინ ჩანდა. იუსუფის თავიდან მოცილების ხელსაყრელი დრო იყო. ძმებმა მას პერანგი გახადეს და შეუბრალებლად, მუხანათურად ჩააგდეს ჭაში. იუსუფი ჭის ერთ მხარეს გამოშვერილ ქვას ჩაეჭიდა და ალლაპის დახმარებით დახსრხობას გადაუწիა. ძმები უკვე იმას ფიქრობდნენ, როგორ მოეტყებინათ მამა. ბოლოს, იუსუფის პერანგი მოკლული ნადირის სისხლში დასვარეს და თვალობაქცური ტირილით მამასთან მივიდნენ: „მამიკო, სათამაშოდ ვიყავით გასული, იუსუფს მგელი დაქსესა თავს, ბეგრი ვეცადეთ, მაგრამ ვერ გადავარჩინეთ, ხელში მხოლოდ მისი სისხლიანი პერანგიდა შემოგრჩათ“, - მოახსენეს. წმინდა იაკუბ შუამავალმა პერანგი გულდასმით შეათვალიერა, როცა მასზე სულ მცირე გახეულიც რომ ვერ შენიშნა, უმაღვე მიხვდა ძმების მუხთლობას. მათვების სახეზეც კი აღარ შეუხედავს, ისე გააძევა თავის სამყოფელიდან. თვალები ცრემლით აევსო და გულის სიღრმეში საყვარელი შვილის დაკარგვით გამოწვეული ტკივილი იგრძნო.

იუსუფი ჭაში დიდ ხანს უმწეოდ იტანჯებოდა, რომ ამ დროს ეგვიპტეში მიმავალი ქარავანი წყლის ასაღებად მივიდა ჭასთან. ერთ-ერთმა მექარავნემ წყლის ამოღებისას ბავშვი შენიშნა, ამოიყვანა და ეგვიპტეში წაიყვანა. იქ იგი ეგვაპტის ერთ-ერთმა ვეზირმა მოსამსახურედ აიყვანა. იუსუფი ვეზირის სახლში დირსეულად იზრდებოდა.

ბავშვი რამდენადაც იზრდებოდა, იმდენად უფრო და უფრო დამაზებული ვეზირის ცოლს ძალიან მოსწონდა იგი და შეუგარებული იყო მასზე. ერთხელ, როცა სასახლეში მარტოდ დარჩნენ, ვეზირის ცოლმა იუსუფს უპატიური საქმე შესთავაზა. იუსუფმა ბილწი შეთავაზება უპუაგდო, რადგან იგი უაღრესად სპეციალი და ნამუსიერი ახალგაზრდა იყო. ვეზირის ქალბატონმა, საწადელი რომ ვერ აისრულა, იუსუფს ცილი დახსამა: - თითქოსდა მისი შეთავაზებული იუსუფს ეკადრებინა მისთვის, ქმართან დაასმინა და დილგებში ჩაასმევინა.

იუსტიციი ციხეში დიდხანს დარჩა. უდიდესმა ალლაპ-
მა მას სიზმრის ახსნა ასწავლა. იგი ციხის მეგობრებს
სიზმრებს უხსნიდა. მისი ახსნილი სიზმრები სინამდვი-
ლეში ხორციელდებოდა. უდიდესმა ალლაპმა იგი ადა-
მიანებს ჰქონდა გზის მაჩვენებლად - შუამავლად -
მოუკლინა.

წმინდა იუსტიფ შუამავალმა შეიძიო წლის განმავლობაში მოწეული მოსავლის ნაწილი საწყობებში შეინახა. შეიძიო წლის შემდეგ მართლაც დაიწყო მოუსავლიანი წლები. მეზობელი ქვეყნებიდან ხალხი, სარჩოს საყიდლად, ეგვიპტეში მიედინებოდა. წმინდა იუსტიფ შუამავლის ძმებიც, ბუნიამინის გარდა, კველა ეგვიპტეში ჩავიდა სარჩოს საყიდლად. ძმებმა იუსტიფი ვერ იცნეს, მაგრამ იუსტიფმა იცნო ძმები, თუმცა არ გაუმხილა. შემდეგ გზობაზე მათგან უმცროსი ძმის წამოყვანაც მოითხოვა, წინააღმდეგ შემთხვევაში ხელცარიელი წასელა მოუწევდათ. მათ მიერ სარჩოში გადახდილი თანხაც ჰყან დაუბრუნა.

მეორედ მოსვლისას ძმებმა ბუნიამინიც მოიყვანეს. წმინდა იუსტფმა ბუნიამინს თავისი თავგადასავალი უამ-ბო და გულში ჩაიკრა. იმისათვის, რომ ბუნიამინი ეგვიპტეში დაეტოვებინა და ძმებიც არ მიმხდარიყვნენ მათ

ქმობას, იუსტიცია ფანდი მოუწყო. ეგვიპტის მმართველის ძვირფასი ნივთი ჩუმად ბუნიამინის ტვირთში ჩადო. მეორე დღეს, როცა მმები და მათთან ერთად ბუნიამინიც გზას გაუდგნენ, ისინი მცველებმა შეაჩერეს და ნავაჭრი შეუმოწმეს. მმართველის ძვირფასი ნივთი ბუნიამინის ტვირთში აღმოჩნდა. მმების თხოვნა-მუდარა არავინ იღო ყურად, ბუნიამინი დააპატიმრეს. მმების სხვა გზა არ ჰქონდათ, იგი მიატოვეს და სამშობლოში დაბრუნდნენ. რაც თავს გადახდათ კველაფერი მამას უამბეს. წმინდა იაყების მწუხარება გაორკეცდა. იგი მუდამ იუსტიცის დასტიროდა, ახლა კი ბუნიამინიც დაემატა. დარღისა და ტირილის გამო თვალებში სინათლე წაერთვა, უკვე ვერაფერს ხედავდა.

ის იმედს არ კარგავდა და ამბობდა: „ახლა მე მხოლოდ მოთმინება მმართებს, ალლაჰი ერთ დღეს ჩემს შვილებს შემახვედრებს. მისთვის კველაფარი ცნობილია“.

მქები ბუნიამინის გამოხსნის გამო ეგვიპტეში წავიდნენ, იუსუფ შუამავალთან მივიღნენ და ბუნიამინის განთავისუფლება თხოვეს. იუსუფ შუამავალმა პკითხა: „ოქეენს ძმას, იუსუფს, რა უქენითო?“ გაოცებულმა ძმებმა, „შენ იუსუფი ხომ არ ხარო?“ - უთხრეს. ისინი შიშმა მოიცვა. იუსუფ შუამავალმა უფროს ძმებს მის მიმართ ჩადენილი ბოროტება აპატია, მათ თავისი პერანგი გაუწოდა: „,პერანგი მამას წაუღეთ, ის მე სუნიო მიცნობსო,“ - უთხრა და გზას გაუყენა. იაყუბ შუამავალმა შვილის, იუსუფის, პერანგი მკერდში ჩაიკრა, უყნოსა და მონაბროტებულმა სახეზე მოისვა. აი ამ მოქენებში უდიდესმა ადლაპმა, მოთმინების სანაცვლოდ, მას მხედველობა დაუტრუნა. შემდეგ უკელანი ეგვიპტეში წავიდნენ. წმინდა იუსუფმა მამას უთხრა:

„მამაჩემო, აა, მაშინ რომ სიზმარი ვნახე, დმერომა
ამიხლინა. მაღლობა ალლაჟს!“

თუ ეს შეამაგალი დიდი ხნის განმავლობაში ეგვიპტის სამართლიანი ხელმწიფე იყო. ეგვიპტის მოსახ-

ლეობას შუამავლობა და პატრონობა გაუწია. ის ყველას სიკეთისა და სილამაზის კეთებისაკენ მოუწოდებდა.

წმინდა იაკუბი და წმინდა იუსუფიც ჩვენი შუამავლები არიან. მათი ცხოვრება ყველაზე ლამაზად ყურანშია აღწერილი.

ბაგშე წყალში: წმინდა მუსა

იაყუბ შუამავლის მოდგმას ებრაელები ეწოდებათ. ისინი წმინდა იუსუფის შემდეგ ეგვიპტეში დასახლდნენ და გამრავლდნენ. ეგვიპტის ფარაონი ადამიანებს უსამართლოდ ექცეოდა, მათ მონების მსგავსად ამჟამავებდა. ფარაონს ერთ დამეს ესიზმრა: თითქოს მის ტახტზე ცეცხლი დაეცა. სიზმრის ამსხნელებმა უთხრეს: ეს ცუდი სიზმარია, ერთი ებრაელი ბიჭი, რომელიც ახლა დაიბადება, ტახტიდან ჩამოგაგდებსო. ამის შემდეგ ფარაონის ბრძანებით, იმ წელს დაბადებული ყველა ბიჭის უმოწყალო ხოცვა-ულებრა დაიწყო. მუსაც იმ წელს დაბადებულ ბავშვთაგან ერთ-ერთი იყო. შეწუხებული დედა მუსას გადასარჩენად გამოსავალს ემებდა. ალლაჰისაგან მას ზეშთაგონება მოევლინა; „მას ძუძუ მოაწოვე. როცა ძალიან შეწუხებდი და ვერაფერს მოიფიქრებ, ის წყალში დატოვე. არ მოიწყინო, არ შეაქშინდეს, ჩვენ მას უკან დაგიბრუნებთ.“

დედამ პატარა მუსას ძუძუ მოაწოვა. საყვარელ შვილს გამოსამშვიდობებლად აკოცა, ხისგან დამზადებულ პატარა კალათში ჩააწინა და მდინარე ნილოსის წყალში შეაცურა, შვილი ალლაჰს მიაბარა. მუსას და, რომელიც ჯერ კიდევ ბავშვი იყო, თვალს აღვენებდა თუ როგორ მიჰქონდა კალათა წყალს.

მდინარის დინებამ ბავშვიანი კალათა ფარაონის სასახლესთან მიიტანა, რაც ნილოსის სანაპიროზე მოსეირნე ასიემ, ფარაონის ცოლმა, შენიშნა, ახლოს მივიდა, ნაპირზე გამოიტანა და საფარი ახადა, იქ ულამაზესი ჩვილი დახვდა. დაინტერესდა, პატარა ხელში აიყვანა და მაშინვე ისეთი

ერთ დღესაც მუსამ, ცოლოან ერთად, სამშობლოში დაბრუნება გადაწყვიტა და გზას გაუდგა. როცა სინას მთას მიაღწია, ალლაპმა ზეშთაგონება მოუვლინაა და შეაძლობა მიანიჭა. უდიდეს ალლაპს სურდა, რომ წმინდა მუსა ფარაონთან მისულიყო და მისთვის ჰეშმარიტი სარწმუნოება გაეკვნო.

წმინდა მუსამ თავისი ძმა, წმინდა პარუნი, რომელიც
მის მსგავსად შეამავალი იყო, გაიყოლა და ფარაონთან მი-
კიდა, ფარაონს მოუწოდა, რომ მას ალლაპის ერთადერთო-
ბა ეცნო და მას დამორჩილებოდა. მოსთხოვა, ებრაელების-
თვის ბოროტება არ გაეკეთებინა. ფარაონმა ეს მოწოდება
უარყო და მუსას მოსთხოვა, შეამავლობის დასამტკიცებ-
ლად რაიმე სასწაული მოეხდინა. წმინდა მუსამ ხელი-
დან ჯოხი ძირს დააგდო, ის მაშინვე უზარმაზარ გველად
გადაიქცა. ფარაონმა ეს ჯადოქრობად ჩათვალია, მაშინვე
ჯადოქრებს დაუძინა და უბრძანა: „მუსას ჯადოქრობა
ახლავე გააუგნებელყავითო“ ჯადოქრებმა მათი მთელი
შესაძლებლობა გამოიყენეს, მაგრამ ვერაფერი გააწყვეს.
ბოლოს დაბოლოს ისინი მისვლენენ, რომ ეს ჯადოქრობა კი

არა, სახურავი იყო. ალდაპი ირწმუნებს. მაგრამ ფარაონმა მაინც არ ირწმუნა. წმინდა მუსამ ებრაელი ხალხის ებ-ვიპტედან გაყვანა გადაწყვიტა და მძიმე გზას დაადგა. ფა-რაონმა, როგორც კი ეს გაიგო, გაცემულებს არჩია დასწია და ისინი წითელი ზღვის სანაპიროზე მიიმწყვდია.

გამოუვალ მდგომარეობაში ჩავარდნილმა წმინდა მუს-
სამ უდიდეს ალლაპს დახმარება სოხოვა. ალლაპმა მას
თავისი კვერთხის ზღვაზე დაკვრა უბრძანა. შეამავალმა
წყალს კვერთხი შეახო თუ არა, ზღვა შეაზე გაიყო. მუსა
და მისი თანმხლები მოპირდაპირე ნაპირზე გავიდნენ.
ფარაონი და მისი არმიაც, ქეორე ნაპირზე გასვლის სურ-
ვილით, მათ მიჰყვნენ. ამ დროს ტალღები აზვირთდა და
ფარაონი და მისი არმია თან ჩაიყოლა. ალლაპმა ისინი,
კინც მისი ირწმუნა, ბოროტებისგან დაიფარა.

წმინდა მუსა მთელი სიცოცხლის განმავლობაში საზოგადოებას სოხოვდა, რომ ალლაჟზე ელოცათ.

წმინდა მუსაც ჩვენი შუამავალია, მისი ცხოვრება ყველაზე ლამაზად ყურანშია აღწერილი.

მუედნი შუამავალი წმინდა დავუდი

ალლაპმა წმინდა დავუდი შუამავლად აირჩია და მას წმინდა წიგნი ზებური უბოძა. ის ცნობილი იყო, როგორც ქარგი ხმის პატრონი. ამის გამო, ჩვენს ჯულტურაში იმ ადამიანს, ვისაც ქარგი ხმა აქვს, დავუდის ხმა აქვსო ამ-ბობენ: წმინდა დავუდი ლამაზი ხმით როცა ლოცულობდა, ყალბაზე ზემოქმედებას ახდენდა.

ალლაჟმა შუამავლებს, რომლებიც ადამიანებს მოუკლინა, მხოლოდ რწმენა კი არა, ამქვეყნიური ცხოვრებაც შეასწავლა. პირველი მქედელი დაუკავშირდება შეამავალი იყო. მორწმუნები, როცა მტრებს ეომებოდნენ, აბჯრით იცავდნენ თაქს.

წმინდა დაგუდიც ჩევნი შუამავალია. მისი ცხოვრება ყველაზე ლამაზად ყურანშია გადმოცემული.

ჩიტებთან მოსაუბრე შუამაგალი წმინდა სულიერი

წმინდა დაუდის შემდეგ შუამაგლობა წმინდა სულიერის დაევალდა. ის ალლაპისებან დიდ ძალაუფლებას ითხოვდა. ალლაპის მისი თხოვნა ისმინა და წმინდა სულიერის ცხოველების, ჩიტების ენა შეასწავლა, მას ქარზე მბრძანებლობის ძალაც უბოძა. ამქვეყნად ის გახდა ყველა სულიერი არსების მბრძანებელი.

წმინდა სილეიმანს არმიაში ჩიტებიც ჰყავდა. ერთ დღეს, როცა ჯართან ერთად ომში მიღიოდა, ოფოფი ვერ დაინახა, ჩიტები სადღაც დაიკარგა. ის მოაძებნინა და გაუზინარების მიზეზი პკითხა. ოფოფმა უთხრა: სებეს ხელმწიფის, ბელქისის (რომელიც ქალი იყო) ამბავი მოგიჩანეო. სებეს ხალხი თაყვანს შეხეს სცემსო. წმინდა სულიერიმა ბელქისს წერილი მისწერა. მას და მის ხალხს ალლაპის არსებობა და ერთადერთობა აუხსნა, მოუწოდა მათ მხოლოდ ალლაპზე ელოცათ. ბელქისმა ვეზირები შეკრიბა და წერილი წაუკითხა, დაიწყეს სჯაბაასი იმაზე, თუ რა მოქმედებინათ. ბელქისს ვეზირებმა წმინდა სულიერიმანთან ომი ურჩიეს, ბელქისს ომი არ უნდოდა და ამიტომ წმინდა სულიერის საჩუქრები გაუგზავნა, მაგრამ მან საჩუქრები უკან დაუბრუნა. შემდეგ ბელქისმა გადაწყვიტა წმინდა სულიერის მოსალაპარაკებლად თავად ხლებოდა.

წმინდა სულიერიმანა ეს რომ გაიგო, ბელქისის მოსპლიდე, მისი ტახტი მოატანინა. ბელქისმა თავისი ტახტი რომ სასახლეში დაინახა, გაოცდა, თუმცა მასზე განსაკუთრებით დიდი შთაბეჭდილება წყალზე აგებულმა ბროლის სასახლემ მოახდინა. ბელქისი მიხვდა, რომ ადამიანისთვის ასეთი ძალის მინიჭება მხოლოდ უდიდეს გამჩენს შეეძლო. მან მზის თაყვანისცემა შეწყვიტა და ქვეყნიერების ერთადერთი გამგებელი ალლაპი ირწმუნა.

წმინდა სულიერიმანიც ჩვენი შუამაგალია. მისი ცხოველი ყველაზე ლამაზად უკრანშია აღწერილი.

წვილი ლაპარაკობს: მარიამის შვილი ისა (იქსო)

წმინდა მარიამი (მერიემი) ცნობილი იყო, როგორც სპეციალის მქონე, პატიოსანი ქალი. იგი იმრანის ოჯახს ეკუთვნოდა, რომელსაც საზოგადოებაში გამორჩევდი ადგილი ეკავა. ალლაპის მას ანგელოზი, სახელად ჯებრაილი, ადამიანის სახით მოუვლინა. წმინდა მარიამმა უცხო მამაკაცი რომ დაინახა, შეეშინდა. ალლაპის გეშინოდეს ცუდი არაფერი დამიშაორ სთხოვა. ჯებრაილმა კი ასარა: „მე ალლაპისებან წარმოგზავნილი ელინი ვარ. იმისთვის გამომგზავნეს რომ შენ ლამაზი ვაჟიშვილი გაჩუქო.“ გაოცებულმა წმინდა მარიამმა პკითხა: „მე არც გათხოვილი და არც ზედაცემული ქალი ვარ. ნუთუ ბავშვი მექოლებაო?“ ჯებრაილმა წმინდა მარიამს აუხსნა: “დიახ. ეს დმერთისთვის ძალიან იოლი საქმეა. ალლაპი შენს შვილს ადამიანებისთვის სასწაულის საჩვენებლად გააჩენს. მას ძალა ყველაფრისთვის ჰქონდის.“

დღეებს დღეები, თვეებს თვეები მიჰყებოდა.

წმინდა მარიამი, მშობიარობის დრო რომ მოვიდა, ადამიანებისებან შორს წავიდა, ხურმის ხის ქეშ ამ ქვეყანას პატარა ისა მოუვლინა და სახლში ჩვილით ხელში დაბრუნდა. მას ძალიან ძნელი გამოცდა ელოდა. წმინდა მარიამის მიერ გათხოვებამდე ბავშვის გაჩენამ ხალხი გააოცა და მას ისე დაუწყეს უკრება, როგორც ზედაცემულ ქალს. მას უკნებოდნენ: „მარიამ ძალიან სამარცხებინო საქმე ჩაიდინე. წმინდა მარიამი კი პასუხობდა: „მე სამარცხებინო არაფერი ჩამიდენია. ჩემი შეილი ისა ალლაპის სასწაულია. მე თუ არ მიჯერებთ, მას პკითხეთ.“ ურწმუნებმა იცოდნენ, რომ ახალშობილი ბავშვი ვერ დაპარაკობს. ამ დროს სასწაული მოხდა და ჩვილმა ისამ ლაპარაკობს დაიწყო: „მე ალლაპის შუამაგალი ვარ. მან იმისთვის მომავლინა, რომ ადამიანებს ჰეშმარიტების გზა უზენო. იმისთვის რომ კარგი შვილი ეიყო, მე უკიდურესობას დამაშორა. როგორც ალლაპი დაბადება მარგუნა

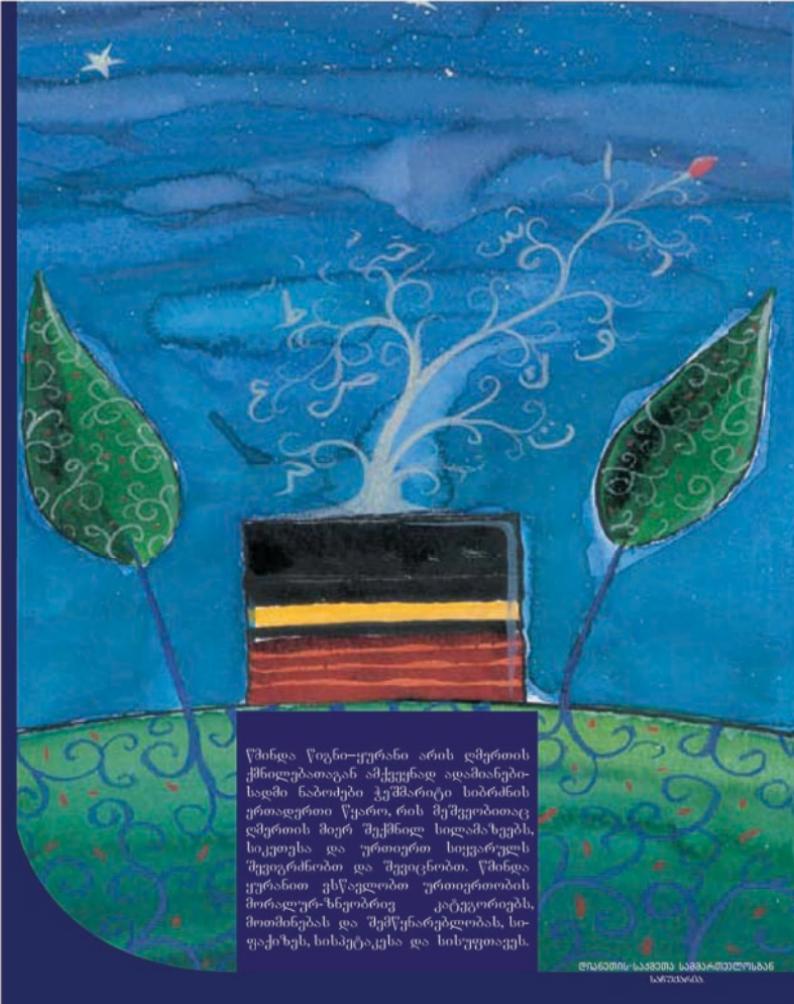
განსაკუთრებული, ასევე იგი განსაკუთრებულ სიკვდილს და მეორედ მოსვლას მარგუნებს.“ ხალხი ახალშობილი ბავშვის ლაპარაკმა გააოცა და წმინდა მარიამის დადანაშაულებას თავი დაანება.

წმინდა ისა, ისევე როგორც ყველა შუამავალი, ადამიანებს მოუწოდებდა ალლაჰის ერთადერთობა ერწმუნათ. ეკვთებინათ კეთილი საქმე და სისაძაგლისთვის თავი ენჯბენინათ.

ადამიანებს, რომლებსაც არ სწამდათ, რომ შუამავლის ცხოვრების პერიოდი ბედნიერების საუკუნე იყო, ისას და მის მოციქულებს აწუხებდათ. ალლაჰი შუამავლებს და მათ მიმდევრებს ბოროტებისგან იფარავდა.

წმინდა ისაც ჩვენი შუამავალია. მისი ამბავი ყველაზე ლამაზად ყურანშია აღწერილი.

წინამდებრი არის ღმერთის
ქნიგურასაუკი მშენებად აღმასახმა-
სახმ ნაძოტბე ჰუმერი სიმრის
ერთადროთ წარინ, რას მეტყველობაც
დაფრთხის მეურ შემნიღ სიღმაჲსკებს,
ხეკვესა და ურთოების სიკვრცეს
შეკურნისონ და შეკვენიონ. წმინდა
ეპრანთ ესწაკლიბოთ ურთიერთობის
მორალურ-ნეტობრივ ქარმარიებს,
მომინებას და შემწერებლობას, ხა-
ტუჭებს, სისტემატისა და სისუსაფეს.